

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ผลการใช้กิจกรรมการสอนอ่านบทร้อยกรองตามแนว DRA สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย โดยนำเสนอสาระสำคัญตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านทุ่งกรด พุทธศักราช 2555 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. กลวิธีการสอนอ่าน
3. กิจกรรมการสอนอ่านบทร้อยกรองในระดับประถมศึกษา
4. ทักษะการอ่านบทร้อยกรอง
5. การวัดผลและประเมินผลการอ่านบทร้อยกรอง
6. ธรรมชาติของเด็กในวัยประถมศึกษา
7. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านทุ่งกรด พุทธศักราช 2555 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อ สื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจการงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสพการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณีสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่ การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน

การเขียน การเขียนสะกดคำตามอักษรวิธี การเขียนสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ การเขียนเรียงความ ย่อความ เขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า เขียนตามจินตนาการ เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ศีลธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทแต่ประโยชน์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อศึกษาข้อมูลแนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และเพื่อความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทยซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกลึกซึ้ง ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องรวมของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้ง และภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คุณภาพผู้เรียน เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรือสั้น ๆ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่าน ได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และ มีมารยาทในการอ่าน

มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมาย ลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการ และ มีมารยาทในการอ่าน

เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถามรวมทั้งพูดแสดงความคิดเห็น รู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสาร เล่าประสบการณ์และพูดแนะนำ หรือพูดเชิญชวน ให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และ มีมารยาทในการฟังดู และพูด

สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์หน้าที่ของคำในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำแต่งประโยคง่าย ๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาท้องถิ่น ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	1. อ่านออกเสียงคำ ข้อความ เรื่องสั้น ๆ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว 2. อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน	การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ที่ประกอบด้วยคำพื้นฐานเพิ่มจาก ป. 2 ไม่น้อยกว่า 1,200 คำ รวมทั้งคำที่เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นประกอบด้วย - คำที่มีตัวการันต์ - คำที่มี รร - คำที่มีพยัญชนะและสระ ไม่ออกเสียง - คำพ้อง - คำพิเศษอื่น ๆ เช่น คำที่ใช้ ท ฤ ฎ
	3. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 4. ลำดับเหตุการณ์และคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ 5. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - นิทาน หรือเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่น - เรื่องเล่าสั้น ๆ - บทเพลงและบทร้อยกรอง - บทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ - ข่าวและเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันในท้องถิ่นและชุมชน
	6. อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอ และนำเสนอเรื่องที่อ่าน	การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจ และเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	7. อ่านข้อเขียนเชิงอธิบายและปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะ	การอ่านข้อเขียนเชิงอธิบาย และปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อข้อเสนอแนะ - คำแนะนำต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน - ประกาศ ป้ายโฆษณา และคำขวัญ
	8. อธิบายความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ	การอ่านข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	9. มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน เช่น - ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น - ไม่เล่นกับขณะที่อ่าน - ไม่ทำลายหนังสือ - ไม่ควรแย่งอ่านหรือชะงักงอนน้ำไปอ่านขณะที่ผู้อื่นกำลังอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างชัดเจน	เขียนบรรยายเกี่ยวกับลักษณะของคนสัตว์ สิ่งของ สถานที่
	3. เขียนบันทึกประจำวัน	การเขียนบันทึกประจำวัน
	4. เขียนจดหมายลาครู	การเขียนจดหมายลาครู
	5. เขียนเรื่องตามจินตนาการ	การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากคำ ภาพ และหัวข้อที่กำหนด

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	6. มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน เช่น - เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า - ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ - ใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล - ไม่เขียนล้อเลียนผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	1. เล่ารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดูทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง 2. บอกสาระสำคัญจากการฟังและการดู 3. ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู 4. พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและพูด	การจับใจความและพูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดูทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง เช่น - เรื่องเล่าและสารคดีสำหรับเด็ก - นิทาน การ์ตูน เรื่องขบขัน - รายการสำหรับเด็ก - ข่าวและเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน - เพลง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	5. พุทธสื่อสารได้ชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์	การพุทธสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น - การแนะนำตนเอง - การแนะนำสถานที่ในโรงเรียนและในชุมชน - การแนะนำ/ เชิญชวนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในด้านต่าง ๆ เช่น การรักษาความสะอาดของร่างกาย - การเล่าประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน - การพูดในโอกาสต่าง ๆ เช่น การพูดขออภัย - การพูดทักทาย การกล่าวขอบคุณและขอโทษ - การพูดปฏิเสธ และการพูดชักชวน
ป.3	6. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	มารยาทในการฟัง เช่น - ตั้งใจฟัง ตามองผู้พูด - ไม่รบกวนผู้อื่นขณะที่ฟัง - ไม่ควรนำอาหารหรือเครื่องดื่มไป - รับประทานขณะที่ฟัง - ไม่แสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสม เช่น โห่ ฮา หาว - ให้เกียรติผู้พูดด้วยการปรบมือ - ไม่พูดสอดแทรกขณะที่ฟัง มารยาทในการดู เช่น - ตั้งใจดู - ไม่ส่งเสียงดังหรือแสดงอาการรบกวนสมาธิของผู้อื่น มารยาทในการพูด เช่น - ใช้ถ้อยคำและกิริยาที่สุภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะ - ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล - ไม่พูดสอดแทรกในขณะที่ผู้อื่นกำลังพูด

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	6. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด (ต่อ)	- ไม่พูดล้อเลียนให้ผู้อื่นได้รับความอับอายหรือเสียหาย

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	1. เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ	การสะกดคำ การแจกลูก และการอ่านเป็นคำ มาตราตัวสะกดที่ตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา การผันอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำ คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ คำที่มีอักษรนำคำที่ประวิสรรชนีย์และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ คำที่มี ฤ ฤๅ คำที่ใช้ บัน บรร คำที่ใช้ รร คำที่มีตัวการันต์ ความหมายของคำ
	2. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค	ชนิดของคำ ได้แก่ - คำนาม - คำสรรพนาม - คำกริยา
	3. ใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายของคำ	การใช้พจนานุกรม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	4. แต่งประโยคง่าย ๆ	การแต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ - ประโยคบอกเล่า - ปฏิเสธ - ประโยคคำถาม - ประโยคขอร้อง - ประโยคคำสั่ง
	5. แต่งคำคล้องจองและคำขวัญ	คำคล้องจอง คำขวัญ
	6. เลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ	ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาถิ่น

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	1. ระบุน้ำคิดที่ได้จากการอ่านวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน 2. รู้จักเพลงพื้นบ้านและเพลงกล่อมเด็กเพื่อปลูกฝังความชื่นชมวัฒนธรรมท้องถิ่น 3. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดีที่อ่าน	วรรณคดี วรรณกรรม และเพลงพื้นบ้าน - นิทานหรือเรื่องในท้องถิ่น - เรื่องสั้นง่าย ๆ ปริศนาคำทาย - บทร่ายกรอง - เพลงพื้นบ้าน - เพลงกล่อมเด็ก - วรรณกรรมและวรรณคดีในบทเรียนและตามความสนใจ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	4. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตาม ความสนใจ	บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

การศึกษาเรื่อง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทำให้ทราบถึงสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ รวมถึงตัวชี้วัดต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำมาใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่อง การสอนอ่านบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่อไป

กลวิธีการสอนอ่าน

นลินี บำเรอราช (2545, หน้า 156 - 168) ได้กล่าวถึง กลวิธีการสอนอ่านไว้ ดังนี้

1. การสอนอ่านตามคู่มือครู มี 5 แนว คือ

1.1 การสอนอ่านโดยใช้ประสบการณ์ภาษา ลักษณะของวิธีการนี้ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสร้างประสบการณ์ทางภาษาให้เด็กได้ฝึกได้คิด ฟัง พูด อ่าน และเขียน อย่างสัมพันธ์กัน ลักษณะการดำเนินกิจกรรม การสอนโดยใช้ประสบการณ์ทางภาษา เป็นดังนี้

1.1.1 สร้างประสบการณ์ร่วม โดยให้นักเรียนดูภาพ แล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพอ่าน หรือเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง

1.1.2 กระตุ้นให้คิด โดยครูซักถามเกี่ยวกับรูปภาพให้นักเรียนคิด และพูดเกี่ยวกับภาพนั้น หรือเล่าเรื่องที่เกี่ยวกับนิทาน

1.1.3 บันทึกข้อความ โดยครูจดเรื่องที่นักเรียนเล่าบนกระดานดำ

1.1.4 อ่านข้อความที่บันทึก โดยครูสอนให้นักเรียนอ่านตามที่บันทึกไว้และฝึกอ่านจนคล่อง ฝึกอ่านทั้งเป็นกลุ่มและฝึกอ่านเป็นรายบุคคล

1.2 การสอนอ่านโดยใช้หนังสือเรียนภาษาไทย หนังสือเรียนภาษาไทย ได้กำหนดคำพื้นฐานที่เด็กจำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน และคำคุ้นตาที่นักเรียนรู้จัก การสอนอ่านโดยยึดหนังสือเรียนเป็นหลัก จะให้เด็กอ่านเป็นคำ และเป็นประโยค ดูภาพประกอบเพื่อให้ความหมายและจำคำได้ แล้วสอนการสะกดคำ เพื่อเป็นความรู้เมื่อไปอ่านคำใหม่ ได้ด้วยตนเอง ขั้นตอนการสอนอ่านโดยใช้หนังสือเรียนภาษาไทย เป็นดังนี้

1.2.1 สร้างความสนใจและทบทวนประสบการณ์เดิม

1.2.2 สอนคำใหม่ในบทเรียนและทบทวนคำที่เคยเรียนมาแล้ว

1.2.3 บอกจุดประสงค์ของการอ่าน

1.2.4 อ่านในใจและอ่านออกเสียง โดยครูแนะนำวิธีการอ่าน

1.2.5 ทำกิจกรรมหลังอ่าน

1.2.6 จัดกิจกรรมฝึกฝนทักษะทางภาษา

1.3 การสอนอ่านโดยใช้วิธีการทางหลักภาษา เป็นการสอนสะกดคำ แจกลูกผันอักษร โดยให้นักเรียนรู้จักเสียงของพยัญชนะและสระ และจำรูปพยัญชนะ สระ ให้ได้เสียก่อน แล้วจึงนำมาสะกดคำและแจกลูก ขันตอนการสอน ได้ระบุไว้ดังนี้

1.3.1 ฝึกสะกดคำให้คล่อง โดยให้ดูรูปคำและสะกดปากเปล่า

1.3.2 สังเกต การวางพยัญชนะ สระ ของคำแล้วฝึกสะกด

1.3.3 สอนความหมายของคำ โดยใช้ภาพหรือท่าทำประกอบ

1.3.4 นำคำที่สะกดแล้วมาอ่านเป็นคำ โดยไม่ต้องสะกด

1.3.5 นำคำที่อ่านได้แล้วมาฝึกใช้ ฟัง พูด อ่าน และเขียน

1.4 การสอนอ่านโดยอ่านหนังสือเป็นรายบุคคล เป็นวิธีการให้นักเรียนสามารถเลือกอ่านหนังสือได้ตามความสนใจและความสามารถของตน นับว่าเป็นการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้นักเรียนได้เป็นอย่างดี การสอนอ่านโดยวิธีการนี้ ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกหนังสืออ่านจากการที่ครูจัดเตรียมหนังสือ ไว้ให้จำนวนมาก ๆ ครูคอยทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยหรือให้คำปรึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลังจากนักเรียนเลือกหนังสือแล้ว จะดำเนินการ ดังนี้

1.4.1 ให้นักเรียนตั้งจุดมุ่งหมายและวางแผนในการอ่าน

1.4.2 ให้นักเรียนปฏิบัติตามที่วางแผนไว้

1.4.3 ให้นักเรียนเสนอผลการให้ครูฟัง พร้อมกับบอกแนวคิดสำคัญในเรื่องที่อ่าน

1.4.4 นักเรียนและครูอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

1.4.5 ทำกิจกรรมหลังการอ่าน โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่วางแผนไว้

1.4.6 ให้นักเรียนเสนอผลงานและประเมินผลงาน เมื่อนักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลงานที่เกิดจากการอ่าน ครูและเพื่อนจะเป็นผู้ประเมินผลงานนั้น

1.5 การสอนการอ่านภาษาไทยแบบประสมประสาน เป็นการประสมประสานการสอนอ่านทั้ง 4 วิธี ข้างต้นมาเป็นหลักดำเนินการ โดยจัดขั้นตอนการสอน ตามลำดับ ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2546, หน้า ก - จ)

ขั้นที่ 1 การสอนโดยใช้ประสบการณ์ทางภาษาจากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 2 การสอนอ่านในใจจากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 3 การสอนสะกดคำจากแบบฝึกในหนังสือเรียน

ขั้นที่ 4 การสอนอ่านออกเสียงจากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 5 การฝึกการใช้ภาษา

ขั้นที่ 6 การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษาและการอ่านรายบุคคล

ขั้นที่ 7 การสอนซ่อมเสริม

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า การสอนอ่านภาษาไทยในโรงเรียนนั้นมีทางเลือกให้ครูผู้สอนได้ปฏิบัติการสอนตามความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน และสภาพการของแต่ละโรงเรียน ครูเห็นว่าวิธีการใดน่าจะเป็นประโยชน์ได้ดีกว่า ก็เลือกใช้วิธีนั้น และยังสามารถปรับเปลี่ยนได้อยู่เรื่อย ๆ

1. กลวิธีสอนนักเรียนที่ยังอ่านโดยอิสระด้วยตนเองไม่ได้ การสอนนักเรียนที่ยังอ่านโดยอิสระด้วยตนเองไม่ได้ ครูผู้สอนควรจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็ก 5 ขั้น ตามกระบวนการสอนแนว DRA (Directed Reading Activity) (Burmeister, 1978 อ้างถึงใน นลินี บำเรอราช, 2545, หน้า 156 - 158) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ปรับพื้นฐานความรู้ก่อนอ่าน ขั้นนี้เป็นการสำรวจความรู้พื้นฐานของนักเรียนที่อาจจะเป็นปัญหาต่อความเข้าใจในบทอ่านหรือบทเรียนที่ครูกำลังจะเริ่มสอน ครูควรสำรวจ 2 ประเด็น คือ ทักษะการอ่าน และประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องที่จะอ่าน จุดประสงค์ของขั้นนี้มี 2 ประการ คือ เพื่อกระตุ้นหรือเร้าความสนใจให้นักเรียนต้องการหรืออยากอ่าน และเพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม หรือความรู้เดิมของนักเรียนให้สัมพันธ์กับเรื่องที่จะอ่าน กิจกรรมที่ครูสามารถเลือกทำได้ตามความเหมาะสมและเลือกทำเท่าที่จำเป็นมีให้เลือก ดังนี้

1. ทบทวนเรื่อง หรือประสบการณ์ที่เคยเรียนแล้ว โดยการระดมความคิด ชักถาม พุดคุย จดบันทึก

2. ทบทวนหรือสอนครั้งแรก เกี่ยวกับ “ทักษะการรับรู้อำ”

3. นำรายการคำใหม่ ที่ต้องการให้นักเรียนรู้ความหมาย มาทดสอบดูว่านักเรียนรู้ความหมายหรือไม่ เช่น ให้เลือกคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

4. ทบทวนหรือสอนเป็นครั้งแรกเกี่ยวกับ “ทักษะการทำความเข้าใจ” เช่น การให้จับประเด็นเรื่องจากข้อความที่อ่าน การระบุโครงเรื่องของข้อความที่อ่าน การทำแผนภาพโครงเรื่อง ฯลฯ

5. ทบทวนหรือสอนครั้งแรกเกี่ยวกับ “ทักษะการใช้วิจารณญาณ” เช่น การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ ความสมเหตุสมผล การสังเคราะห์เรื่อง การสรุปเรื่อง การประเมินค่าบทอ่าน ฯลฯ

6. ให้ดูภาพนิ่ง ดูวิดีโอ ที่เป็นความรู้พื้นฐาน ประสบการณ์พื้นฐาน ที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น

7. ให้ดูภาพของจริงทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ หรือให้เห็นของจริง ซึ่งเข้าใจได้ดีกว่า

8. เชิญวิทยากรมาพูดให้ความรู้

ขั้นที่ 2 กระตุ้นให้แนวการเรียนรู้ ขั้นนี้มี 3 ขั้นย่อย ดังนี้

1. เกริ่นเรื่องให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ หรือให้นักเรียนอ่านสำรวจอย่างคร่าว ๆ อ่านข้ามคำเพื่อให้ทราบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใจความสำคัญเกี่ยวกับอะไร
2. ให้นักเรียนตั้งจุดประสงค์ก่อนอ่านให้ชัดเจน ด้วยการตั้งคำถามเพื่อคาดว่าจะได้รับคำตอบจากบทอ่าน

3. กำหนดเวลาในการอ่านว่าจะอ่านจบในเวลาเท่าใด

ขั้นที่ 3 ปฏิบัติการอ่าน โดยให้นักเรียนอ่านในใจ ให้จบทั้งเรื่อง

ขั้นที่ 4 แสดงผลการปฏิบัติ เป็นขั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมหลังอ่าน เช่น การอภิปรายเรื่องที่อ่าน เขียนสรุปเรื่อง วาดรูป หรือทำผลงานในลักษณะอื่น ๆ นอกจากนั้นอาจให้นักเรียนอ่านออกเสียง ข้อความสั้น ๆ ที่เป็นคำตอบของคำถามที่ครูถาม ว่าข้อความที่เป็นคำตอบของคำถามนี้คืออะไร อยู่ที่บรรทัดเท่าไร ลองอ่านให้ฟังซิ ขั้นนี้จัดเป็นขั้นสำคัญ เพื่อครูจะได้ทราบว่านักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านหรือไม่ ครูอาจทำ ดังนี้

1. อภิปรายตามหัวข้อเรื่องที่ทุกคนสนใจ หรือความต้องการ
2. ทดสอบย่อย - สอบความเข้าใจในบทอ่าน ขึ้นอยู่กับเรื่องที่อ่าน
3. อาจตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ
4. ให้นักเรียนแสดงผลงานตามความสนใจ โดยเลือกทำเองได้
5. ให้ทำแผนผังความรู้ - ความคิด จากเรื่องที่อ่าน
6. วางแผนอ่านต่อไป

ขั้นที่ 5 ทำกิจกรรมเสริม เป็นขั้นตอนที่ทำกิจกรรมเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน เช่น

1. อ่านเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นในรูปแบบงานเขียนอื่น อ่านจากแหล่งอ่านอื่น เช่น จาก Internet จากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร สารานุกรม ฯลฯ

2. อาจแนะนำให้สัมภาษณ์บุคคล ดูละคร ดูภาพยนตร์ ศึกษาสถานศึกษา
3. อาจแนะนำให้เขียนหรือทำเอกสารสื่อสารหรือทำงานศิลปะอื่น แต่เรื่องขึ้นใหม่ จัดแสดงละครในชั้นเรียน

4. อาจนำไปสู่การทดลองและการแสดงผลการทดลอง

การทำกิจกรรมเสริมในขั้นนี้อาจทำในลักษณะ โครงการที่เป็นกลุ่มหรือรายบุคคล ซึ่งเป็นไปตามความสนใจและความต้องการของนักเรียน

ลักษณะของกิจกรรมในขั้นที่ 5 นี้ เป็นลักษณะของการบูรณาการกับวิชาอื่นได้เป็นอย่างดี การดำเนินการสอนในชั้นเรียนดังกล่าวมานี้ อาจย่อให้เหลือ 3 ขั้นย่อย คือ

ขั้นที่ 1 เตรียมผู้เรียน อาจทำได้ 3 ขั้นตอน คือ

1. ปูพื้นความรู้ในเรื่องที่จะอ่าน ครูอาจแนะนำหนังสือบอกว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร แล้วให้นักเรียนสำรวจหนังสือ เปิดดูหน้าต่าง ๆ 4 - 5 หน้า พุดคุยกันเกี่ยวกับภาพ ข้อความที่อยากอ่าน จากบทอ่าน
2. ให้เรียนรู้คำที่กำหนดโดยครูเป็นผู้กำหนด คำที่เป็นคำใหม่มีคำอะไรบ้าง วิธีการหลัก ที่ครูต้องทำคือ 1) ให้นักเรียนเห็นคำ 2) ได้ยินเสียงคำอ่าน 3) รู้ความหมายของคำนั้น 4) ได้เห็น รูปประโยคที่ใช้คำนั้น เพื่อให้รู้ว่า ใช้ในประโยคอย่างไร
3. ฝึกให้ใช้คำที่เรียนโดยอิสระ เช่น ให้เล่นเกม การใช้คำที่เรียนให้ทำแบบฝึกหัด การใช้ คำที่เรียน อาจมีข้อความเป็นประโยคแล้วให้เติมคำ

ขั้นที่ 2 ให้อ่านเรื่อง ในขั้นนี้ ควรให้ทั้งอ่านในใจและอ่านออกเสียง

1. ให้อ่านในใจ นักเรียนต้องฝึกปฏิบัติการอ่านในใจ
2. ชี้นำการอ่านออกเสียง ด้วยวิธีการตั้งคำถามเกี่ยวกับความเข้าใจ ให้นักเรียนหาคำตอบ โดยยกข้อความในเรื่องที่อ่านมาตอบ นักเรียนต้องหาประโยค ซึ่งเป็นคำตอบแล้วอ่านประโยคนั้น ๆ ตอบครูตามคำถามแต่ละข้อ

ขั้นที่ 3 กิจกรรมหลังอ่าน เป็นขั้นที่ครูให้ทำกิจกรรม ตามที่ครูออกแบบไว้วางแผนไว้ล่วงหน้า ว่าจะให้นักเรียนทำอะไรได้บ้าง เช่น

- ทำกิจกรรมเล่าเรื่อง
- อภิปราย เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกัน
- เขียนแผนผังความคิดความเข้าใจ สรุปเรื่อง
- เขียนสรุปเรื่อง ฯลฯ

การศึกษาเรื่อง กลวิธีการสอนอ่าน ทำให้ทราบถึง แนวการจัดการเรียนการสอน ให้แก่เด็กจำนวน 5 ชั้น ตามกระบวนการสอนแนว D R A เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนในแต่ละชั่วโมง ให้ครบทั้ง 5 ขั้นตอน

กิจกรรมการสอนอ่านบทร้อยกรองในระดับประถมศึกษา

นลินี บำเรอราช (2545, หน้า 166 - 168) บทร้อยกรองที่นักเรียนระดับประถมศึกษาต้อง เรียนอ่าน เดิมมีอยู่ใน หนังสือเรียนทุกระดับชั้น มีทั้งบทร้อยกรองของเก่าที่คัดมาให้เรียนเป็นบท และเป็นบทประพันธ์ของผู้ทรงคุณวุฒิที่แต่งเป็นตอน ๆ ซึ่งอยู่ท้ายบทเรียนของทุกบท ปัจจุบันครู สามารถจัดหาบทร้อยกรองมาให้นักเรียน ได้อย่างเสรี

บทร้อยกรองที่นักเรียนต้องเรียนอ่านมีหลายชนิด คือ ประเภทกลอน ประเภทกาพย์ และประเภทโคลง การสอนอ่านบทร้อยกรองแต่ละประเภทสำหรับนักเรียนในระดับชั้นต่างกัน จะมีจัดมุ่งหมายในการสอนต่างกัน

ในการสอนระดับชั้น ป. 1-2 มุ่งหวังให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามจังหวะการอ่านบท ร้อยกรองแต่ละชนิด รู้จักคำสัมผัสคล้องจอง และเข้าใจความหมายของข้อความ ซึ่งมักเป็นบทง่าย ๆ และสั้น ๆ

การสอนในระดับชั้นที่สูงขึ้น มุ่งหวังให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้สูงขึ้น คือ อ่านเป็นทำนองเสนาะได้ รวมทั้งอ่านได้คล่อง เว้นวรรคได้ถูกต้องตามบทร้อยกรองแต่ละชนิด และสามารถเข้าใจเนื้อหาของบทที่อ่านด้วย

กระบวนการสอนอ่าน มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม

- 1.1 ครูนำคำยากในบทร้อยกรองมาให้นักเรียนฝึกอ่านและเข้าใจความหมาย
- 1.2 ให้นักเรียนสำรวจว่า นอกเหนือจากคำที่ครูให้ฝึกอ่านแล้ว ยังมีคำใดบ้างที่อ่านไม่ได้ ให้นักเรียนถามครูหรือถามเพื่อน

2. สอนอ่าน

- 2.1 ครูอ่านให้นักเรียนฟัง โดยอ่านเป็นบทร้อยแก้วที่เน้นเป็นจังหวะ
- 2.2 ให้นักเรียนอ่านตามครูทีละวรรค พร้อมกันทั้งชั้น ถ้าเป็นการสอนในระดับ ป. 1
- 2.3 ให้นักเรียนฝึกอ่านด้วยตนเอง หรือ พร้อมกันทั้งชั้น หรือเป็นรายแถว หรือรายกลุ่ม ในลักษณะที่เน้นเป็นจังหวะ
- 2.4 ให้นักเรียนฝึกอ่านกับเพื่อน หรืออ่านตามลำพัง หรือผลัดกันอ่านให้เพื่อนฟัง ถ้าสอนอ่านในระดับที่สูงขึ้น (ป.3 - 6) จะเพิ่มขึ้นตอนดังนี้
- 2.5 ครูอ่านเป็นทำนองเสนาะง่าย ๆ ให้นักเรียนฟังจนจบ
- 2.6 ฝึกให้นักเรียนอ่านทำนองเสนาะ อ่านตามครูพร้อมกันทั้งชั้น หรืออ่านเป็นกลุ่ม
- 2.7 ให้นักเรียนฝึกอ่านด้วยตนเองพร้อมกันทั้งชั้น หรือเป็นรายแถว หรือรายกลุ่ม หรือรายคน และผลัดกันอ่านให้เพื่อนฟัง

3. กิจกรรมหลังการอ่าน เป็นกิจกรรมเพื่อเสริมทักษะให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างซาบซึ้งประทับใจ สนุก โดยเลือกปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้ตามความเหมาะสม

- 3.1 ครูตั้งคำถามจากเนื้อเรื่อง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและอาจให้นักเรียนผลัดกัน

ถามตอบ

3.2 ร่วมกันอภิปรายเพื่ออธิบายความตามเรื่อง สรุปใจความสำคัญและข้อคิดจากบทที่อ่าน อาจให้นักเรียนบันทึกเป็นภาษาของนักเรียนลงในสมุด

3.3 สังเกตหาคำสัมผัสคล้องจองจากบทร้อยกรองที่อ่าน หรือจับคู่คำสัมผัสที่คล้องจองกัน อาจให้นักเรียนบันทึกเป็นภาษาของนักเรียนลงในสมุด

3.4 ตอบร้อยกรองปากเปล่า จัดแข่งกันเป็นกลุ่ม โดยให้ฝ่ายหนึ่งขึ้นต้น อีกฝ่ายหนึ่งต่อ รวมทั้งอาจฝึกเขียนตอบร้อยกรอง

3.5 แนะนำหนังสือบทร้อยกรองอื่น ๆ หรือบทร้อยกรองอื่น ๆ ที่ไพเราะมาให้อ่าน

3.6 ต่อคำพังเพยที่คล้องจอง

3.7 แสดงบทบาทสมมติตามเนื้อความของบทร้อยกรอง

การศึกษาเพื่อเตรียมการสอนของครู ก่อนสอนครูต้องเตรียมตัวก่อนในเรื่องต่อไปนี้

1. คำยากในบทร้อยกรอง คำใดเป็นคำยาก คำใหม่ ที่ต้องฝึกนักเรียนให้อ่าน และรู้ความหมาย

2. เนื้อหาทางภาษา มีเนื้อหาเรื่องใดที่ต้องฝึกเป็นพิเศษบ้าง

3. รูปแบบของบทร้อยกรอง เป็นคำประพันธ์ชนิดใด มีลักษณะการสัมผัสอย่างไร

4. จังหวะการอ่าน มีจังหวะอย่างไร ทั้งอ่านร้อยแก้วธรรมดาและอ่านทำนองเสนาะ

5. สาระของเรื่องมีสาระใจความอย่างไร ข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรองคืออะไร

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การสอนการอ่านให้แก่เด็ก ต้องทำด้วยความเข้าใจในศักยภาพของตัวผู้เรียน ว่าผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับใด ผู้สอนต้องเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับผู้เรียน ว่าผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับใด ผู้สอนต้องเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับผู้เรียน ตั้งแต่การสอนอ่านแก่เด็กเริ่มเรียนว่าจะเลือกใช้วิธีใด จะจัดเตรียมอะไรบ้าง และดำเนินการอย่างไร การสอนอ่านแก่เด็กในระดับที่ยังอ่านโดยอิสระด้วยตนเองไม่ได้ ก็มีวิธีการแบบหนึ่ง ต่างจากการสอนนักเรียนที่อ่านได้โดยอิสระ ดังนั้นการอ่านจะบรรลุผลผู้สอนต้องทราบดีว่านักเรียนที่จะสอนเป็นกลุ่มความสามารถระดับใด แล้วเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม

การศึกษาเรื่อง กิจกรรมการสอนอ่านบทร้อยกรองในระดับประถมศึกษา ทำให้ครูสามารถวางแผน การสอนอ่านบทร้อยกรอง ได้อย่างมีขั้นตอน สามารถที่จะนำเทคนิควิธีการ ต่าง ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ทักษะการอ่านบทร้อยกรอง

ความหมายของบทร้อยกรอง

ผกาศรี เชนบุตร (2547, หน้า 70) ได้ให้ความหมายของบทร้อยกรองว่า บทร้อยกรอง หมายถึง งานเขียนที่กำหนดฉันทลักษณ์ตามลักษณะของบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ

นพดล สังข์ทอง (2548, หน้า 9) ให้ความหมายของบทร้อยกรองว่า บทร้อยกรอง หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงตามลักษณะฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ชนิดนั้น ๆ ให้ความไพเราะเหมาะเจาะ ด้วยเสียงและความหมาย หรืออาจกล่าวได้ว่า บทร้อยกรองนั้น เป็นรูปแบบการเขียนอย่างหนึ่งของไทย ซึ่งแตกต่างไปจากร้อยแก้ว โดยมีลักษณะพิเศษ คือ สัมผัส (คำคล้องจอง) การเลือกใช้ ถ้อยคำที่มีความหมายเหมาะสมกลมกลืน และยังรวมไปถึงความงดงามไพเราะ สละสลวยในสำนวนภาษาด้วย

กาญจนา นาคสกุล (2548, หน้า 161) ให้ความหมายของบทร้อยกรองว่า บทร้อยกรอง ดูเหมือนจะมีความเข้าใจตรงกันในความหมายระดับแรก หมายถึง ถ้อยคำ สำนวนภาษาที่เรียบเรียงอย่างมีบทบัญญัติกฎเกณฑ์ หรือที่มักเรียกกันทั่วไปว่ามีฉันทลักษณ์

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 156) ให้ความหมายของบทร้อยกรองไว้ว่า คือ การสอดผูกให้ติดกัน ประดิษฐ์คำ ซึ่งบทร้อยกรองเป็นงานเขียนที่ต้องใช้ความสามารถในการเลือกภาษาแล้วจัดวางตำแหน่งถ้อยคำให้เหมาะสม

อจธรา ชีวพันธ์ (2546) ให้ความหมายของบทร้อยกรองไว้ว่า คือ ถ้อยคำหรือข้อความที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ชนิดนั้น ๆ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Poetry คำว่าบทร้อยกรอง

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า บทร้อยกรองเป็นถ้อยคำที่เรียบเรียงขึ้น ตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์แต่ละประเภทเพื่อให้เกิดความไพเราะเหมาะเจาะด้วยเสียงและความหมาย ซึ่งแต่ละประเภทมีการกำหนดคำครุ ลหุ เอก โท คำเป็น คำตาย สัมผัส ไว้แตกต่างกันไป

ประเภทของบทร้อยกรอง

ได้มีผู้กล่าวถึงประเภทของบทร้อยกรองไว้ว่าบทร้อยกรองของไทยมีหลายประเภทตามคำกล่าวของ ประทีป วาทิกทินกร (2546, หน้า 53) ได้กล่าวไว้ว่า ถ้าหากจัดตามลักษณะการแต่งแล้วจะแบ่งได้ 5 ประเภทใหญ่ ๆ คือ โคลงฉันท กาพย์ กลอน ร่าย ซึ่งในแต่ละประเภทยังแบ่งออกเป็นชนิดย่อย ๆ อีกมากมาย เช่น โคลงสี่สุภาพ โคลงฉันท์ กาพย์ยานี กาพย์ฉบัง กลอนสุภาพ กลอนลำนำ ร่ายสุภาพ ร่ายฉันท์ นอกจากนี้ ยังมีชนิดที่นำบทร้อยกรองบางประเภทมาแต่งรวมกัน เช่น ร่ายแต่งรวมกับโคลง เรียกว่า ลิลิตโคลงแต่งรวมกับกาพย์ เรียกว่า กาพย์ห่อโคลง และกาพย์แต่งรวมกับฉันท เรียกว่า ฉันทเป็นต้นการแต่งบทร้อยกรองตามปกติจะต้องกระทำตามแบบแผนที่บัญญัติไว้ ได้แก่ การกำหนดจำนวนคำ กำหนดสัมผัส กำหนดเสียงหนักเบา ซึ่งเรียกว่า การกำหนดฉันท ข้อยกหนด

เหล่านี้ ในบทร้อยกรองแต่ละประเภทมีเหมือนกันบ้างต่างกันบ้าง ทำให้บทร้อยกรองต่างประเภท มีลักษณะบังคับหรือฉันทลักษณ์แตกต่างกันไปตามรูปแบบ

ลักษณะบังคับของบทร้อยกรอง

ได้มีผู้กล่าวถึงลักษณะบังคับของบทร้อยกรอง สรุปเป็นประเภทต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. คณะ คือ ข้อกำหนดว่าบทร้อยกรองชนิดนั้น จะต้องมียาวนานคำเท่าใดใน 1 วรรค 1 บาท และ 1 บท เช่น กาพย์ยานี 11 กำหนดคณะไว้ว่า 1 บท จะต้องมียาว 2 บาท แต่ละบาทประกอบด้วย 2 วรรค วรรคแรกจะต้องมี 5 คำ วรรคหลัง 6 คำ ดังนี้ เป็นต้น ลักษณะบังคับข้อนี้เป็นลักษณะสำคัญ ที่บทร้อยกรองทุกประเภทจะต้องมี มิฉะนั้น ก็ไม่อาจบอกได้ว่าเป็นบทร้อยกรองประเภทใด บทร้อยกรองประเภทฉันท

2. สัมผัส คือ ลักษณะที่บังคับให้ใช้คำคล้องจองกัน ซึ่งเป็นลักษณะบังคับที่สำคัญที่สุดในบทร้อยกรองทุกประเภท หมายความว่าไม่มีบทร้อยกรองประเภทใดที่ไม่บังคับสัมผัส ดังนั้น ลักษณะการแต่งที่ขาดสัมผัสจึงไม่ใช่บทร้อยกรอง คำคล้องจองกันนั้น อาจหมายถึงคำที่ใช้สระ และมาตราสะกดอย่างเดียวกัน หรือคำที่ใช้พยัญชนะต้นเดียวกันก็ได้ นอกจากนี้ สัมผัสในบทร้อยกรอง ยังมีทั้งที่บังคับและไม่บังคับอีกด้วย ดังนั้นจึงควรทราบว่าสัมผัสมีอยู่ 4 อย่าง คือ สัมผัสสระ สัมผัสพยัญชนะ สัมผัสนอก สัมผัสใน

3. คำครุ คำลหุ เป็นคำบังคับที่ใช้ในการแต่งฉันท ส่วนบทร้อยกรองประเภทอื่น ๆ ไม่บังคับคำครุ คำลหุ

4. คำเอก คำโท เป็นคำที่บังคับใช้ในการแต่งโคลงและร่าย คำเอก ได้แก่ คำหรือพยางค์ ที่มีรูปวรรณยุกต์เอก และคำตายทั้ง หมดไม่ว่าจะเป็นเสียงวรรณยุกต์ใด ๆ ก็ตามนับว่าเป็น คำเอก ทั้งสิ้น ส่วนคำโท ได้แก่ คำหรือพยางค์ที่มีรูปวรรณยุกต์โท

5. คำเป็น คำตาย เป็นคำที่ใช้ในการแต่งโคลง ร่าย บทร้อยกรองที่เป็นกลบท เช่น กลอนกลบทที่มีคำตายล้วน เป็นต้น

6. เสียงวรรณยุกต์ เป็นข้อกำหนดที่บังคับในการแต่งกลอนโดยถือเรื่องเสียงวรรณยุกต์ เป็นสำคัญ ได้แก่ เสียงสามัญ เช่น ปู มี แดง ฯลฯ เสียงเอก เช่น ขาด ก่อน ป่า ฯลฯ เสียงโท เช่น เชิด คาด คำ ฯลฯ เสียงตรี เช่น เพชร มัด เกี ฯลฯ และเสียงจัตวา เช่น นิน หมอน แจ่ว ฯลฯ

7. พยางค์ คือเสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง ๆ จะมีความหมายหรือไม่ก็ได้ ในการแต่งบท ร้อยกรองจะถือว่าพยางค์ก็คือคำ นั่นเอง แต่ถ้าพยางค์นั้น มีเสียงลหุจะรวม 3 พยางค์เป็น 1 คำก็ได้ เช่น ภริยา

8. คำนำ เป็นคำที่ใช้ขึ้น ต้นสำหรับบทร้อยกรองบางประเภท เช่น กลอนสักวา ใช้คำว่า สักวา ขึ้นต้น เช่น สักวาหวานอื่น มีหมื่นแสน กลอนดอกสร้อยใช้คำซ้ำ โดยคำว่า เอ๋ย สลับ เช่น รามเอ๋ยรามคำแหง คนเอ๋ยคนดี กลอนบทละครใช้วลี เช่น เมื่อนั้น บัดนั้น ครานั้น เป็นต้น

9. คำสร้อย เป็นคำที่ลงท้ายวรรค ท้ายบท หรือท้ายบาท เพื่อความไพเราะ หรือเพื่อให้ครบจำนวนคำตามลักษณะบังคับ คำสร้อยนี้มักใช้เฉพาะ โคลงกับร่ายและมักจะเป็นคำเป็น เช่น พ่อ แม่ พี่ เทอญ นา ฤฯ ฯลฯ

จากการศึกษาลักษณะบังคับของบทร้อยกรอง พอสรุปได้ว่า ลักษณะบังคับของบทร้อยกรอง มีอยู่ 2 ลักษณะ คือ คณะ สัมผัส เพราะเป็นลักษณะบังคับของบทร้อยกรองทุกประเภท ส่วนลักษณะอื่น ๆ นั้น ใช้บังคับเฉพาะบางประเภท ผู้ที่ประสงค์จะแต่งหรืออ่านบทร้อยกรองให้ถูกต้องตามแบบแผนบังคับ จำเป็นต้องทราบลักษณะบังคับทั้งหมดเป็นอย่างดี ทั้งนี้ เพื่อความเข้าใจตรงกันเมื่อกล่าวถึงบทร้อยกรอง

การอ่านบทร้อยกรอง

บทร้อยกรอง คือ คำประพันธ์ที่แต่งขึ้นตามแบบฉันทลักษณ์ จำแนกออกเป็น โคลง ร่าย กลอน กาพย์ ฉันท์ การอ่านบทร้อยกรองมีอยู่ 3 ชนิด คือ

1. อ่านทำนองสามัญ คืออ่านเสียงปกติเหมือนอ่านร้อยแก้ว แต่มีจังหวะวรรคตอน มีเน้นสัมผัสและเอื้อนเสียงบ้างเล็กน้อย
2. อ่านทำนองเจรจา คืออ่านเป็นทำนองพากย์บทเจรจา โชนหรือทำนองพูดโต้ตอบกัน มีจังหวะวรรคตอนอย่างทำนองสามัญแต่เน้นเสียงและเอื้อนเสียงหนักหน่วงเนิบนาบกว่าทำนองสามัญ
3. อ่านทำนองเสนาะ คืออ่านมีสำเนียงสูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสให้ชัดเจนไพเราะ มีจังหวะและคลื่นเสียงเป็นก้นวานขึ้นลงทำให้เกิดอารมณ์คล้อยตามไปตามทำนองเสียงนั้นถึงตอนเล้าโลมชื่นชม ตอนเกี้ยวพาราสี, ตัดพ้อ, โกรธเกรี้ยว, หรือคร่ำครวญคะเนถึง ต้องทำเสียงให้เหมาะสมกับตอน นั้น ๆ การอ่านชนิดนี้ จะต้องศึกษากับผู้รู้โดยเฉพาะ

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองหรือการอ่านทำนองเสนาะ เป็นการอ่านที่ทำให้เสียงเสนาะหู น่าฟัง มีทำนองลีลามีการใช้เสียงและมีจังหวะแตกต่างกันไปตามชนิดของบทร้อยกรอง

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2550, หน้า 45) กล่าวว่า การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง เป็นการอ่านที่มุ่งให้เกิดความเพลิดเพลินซึ่งในรสของคำประพันธ์ ซึ่งจะต้องอ่านอย่างมีจังหวะลีลา และท่วงทำนองตามลักษณะคำประพันธ์แต่ละชนิด

ศิวกาหน้ ปทุมชาติ (2549, หน้า 28 - 29) ได้กล่าวถึงวิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง มี 2 วิธี คือ การอ่านอย่างเสียงพุดธรรมชาติ และอ่านอย่างทำนองเสนาะ การอ่านอย่างเสียงพุด มีวิธีการอ่านเช่นเดียวกับการอ่านร้อยแก้ว แต่เพิ่มจังหวะวรรคตอนเน้นสัมผัส และเอื้อนเสียงตามสมควรแก่ชนิดของคำประพันธ์

1. อ่านเหมือนร้อยแก้ว แต่เว้นวรรคตอนและมีจังหวะตามคำสัมผัส
2. อ่านทำนองเสนาะ ซึ่งต้องอ่านแบ่งวรรคตอนจำนวนคำแต่ละวรรคของบทร้อยกรองแต่ละชนิด อ่านเน้นคำตรงที่สัมผัสกัน เพื่อเพิ่มความไพเราะมากขึ้น อ่านให้คำสัมผัสกัน ถูกต้องตามคำ ครู หลู

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง คือ การอ่านคำประพันธ์ที่เป็นโคลงฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย ที่มีฉันทลักษณ์ หรือแบบแผนในการแต่งเฉพาะแบบ

การอ่านบทร้อยกรอง อ่านได้ 2 แบบ ดังนี้

1. อ่านออกเสียงธรรมชาติ เป็นการเปล่งเสียงถ้อยคำ หรือ เครื่องหมายต่าง ๆ ที่เขียนไว้ ออกมาให้ชัดถ้อยชัดคำ และให้เป็นที่น่าสนใจแก่ผู้ฟัง มีหลักการอ่าน ดังนี้
 - 1.1 อ่านออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจนตามอักขระ
 - 1.2 อ่านเสียงดัง ฟังได้ทั่วถึง
 - 1.3 อ่านเว้นวรรคได้ถูกต้อง
 - 1.4 อ่านถูกต้องตรงตามจังหวะและทำนอง
 - 1.5 รู้จักทอดจังหวะและลมหายใจ
2. อ่านเป็นทำนองเสนาะ เป็นการอ่านมีสำเนียงสูง คำ หนัก เบา ยาว สั้นเป็นทำนองเหมือนเสียงดนตรี มีการเอื้อนเสียง เน้นสัมผัส ตามจังหวะ ลีลาและท่วงทำนองตามลักษณะบังคับของบทประพันธ์ให้ชัดเจนและเหมาะสม

หลักการในการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

1. ศึกษาลักษณะบังคับของคำประพันธ์ เช่น การแบ่งจังหวะจำนวนคำสัมผัสเสียงวรรณยุกต์ เสียงหนักเบา เป็นต้น
2. อ่านให้ถูกต้องตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์
3. อ่านออกเสียง ร ล คำควบกล้ำให้ชัดเจน
4. อ่านออกเสียงดังให้ผู้ฟังได้ยินทั่วถึง ไม่ดังหรือค่อยจนเกินไป
5. คำที่รับสัมผัสกันต้องอ่านเน้นเสียงให้ชัดเจน ถ้าเป็นสัมผัสนอกต้องทอดเสียงให้มีจังหวะยาวกว่าธรรมดา
6. มีศิลปะในการใช้เสียง เอื้อนเสียง และทอดจังหวะให้จำจนจบบท

ข้อควรคำนึงในการอ่านบทร้อยกรอง หรือทำนองเสนาะ ให้ไพเราะและประทับใจผู้ฟัง มีข้อควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ก่อนอ่านทำนองเสนาะควรรักษาสุขภาพให้ดี มีความพร้อมทั้งกายและใจ จะช่วยให้มั่นใจมากขึ้น
2. ตั้งสติให้มั่นคง ไม่หวั่นไหว ตื่นเต้น ตกใจ หรือประหม่า ควรมีสมาธิก่อนอ่านและขณะกำลังอ่าน เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาด
3. ก่อนอ่านควรตรวจสอบท่อนอย่างคร่าว ๆ และรวดเร็วเพื่อพิจารณาคำยาก หรือการผันวรรณยุกต์ และอื่น ๆ
4. พิจารณาท่อนที่จะอ่าน เพื่อตัดสินใจ เลือกใส่อารมณ์ในบทอ่านให้เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อความ
5. หมั่นศึกษาและฝึกฝนการอ่านทำนองเสนาะจากผู้รู้เกี่ยวกับกลวิธีต่าง ๆ อยู่เสมอ จึงจะทำให้สามารถอ่านทำนองเสนาะได้อย่างไพเราะ

วิธีการอ่านทำนองเสนาะจากคำประพันธ์

กลอนสุภาพ นิยมอ่านเสียงสูง 2 วรรค และเสียงต่ำ 2 วรรค การแบ่งจังหวะวรรคในการอ่าน มีดังนี้

วรรคละ 4 คำ อ่าน 2/2 00/00

วรรคละ 6 คำ อ่าน 2/2/2 00/00/00

วรรคละ 7 คำ อ่าน 2/2/3 00/00/000

วรรคละ 8 คำ อ่าน 3/2/3 000/00/000

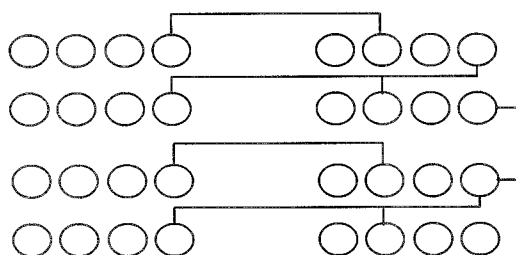
วรรคละ 9 คำ อ่าน 3/3/3 000/000/000

ตัวอย่าง สัมผัสบังคับของกลอนสี่ มี 4 แห่ง ดังนี้

1. คำท้ายวรรคแรก สัมผัสคล้องจองกับคำแรกหรือคำที่สองของวรรคที่สอง
2. คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสคล้องจองกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม
3. คำสุดท้ายของวรรคที่สาม สัมผัสคล้องจองกับคำแรกหรือคำที่สองของวรรคที่สี่
4. คำสุดท้ายของวรรคที่สี่ ของบทแรก สัมผัสคล้องจองกับคำสุดท้ายวรรคที่สองของ

บทถัดไป

กลอนสี่ มีผังบังคับและการส่งสัมผัส ดังนี้

ตัวอย่าง การแบ่งจังหวะวรรคละ 4 คำ

จ๊กกริด/ จ๊กกราย//	จ๊กย้าย/ จ๊กย่อง//
ไม่เมิน/ ไม่มอง//	ไม่หมอง/ ไม่หมาง//
งามเนื้อ/ งามนึ้ม//	งามขี้ม/ งามย่าง//
คู้คว/ คู้ควาง//	คู้ปราง/ คู้ปรุง//

ตัวอย่าง การแบ่งจังหวะวรรคละ 6 คำ

ไผ่ซอ/ อ้อเสียด/ เปียคอดด//	ลมลอด/ ไถ่เถียว/ เอี้ยวไฟ//
อดแอด/ แอดคอด/ ขอดไกว//	แพใบ/ ไถ่น้ำ/ ลำคลอง//

ตัวอย่าง การแบ่งจังหวะวรรคละ 8 คำ

แล้วสอนว่า/ อย่าไว้/ ใจมนุษย์	มันแสนสุด/ ลึกล้ำ/ เหลือกำหนด
ถึงเถาวัลย์/ พันเกี่ยว/ ที่เถียวลด//	ก็ไม่คด/ เหมือนหนึ่งใน/ น้ำใจคน//

กาพย์ยานี 11 มีจำนวนคำ 11 คำ นิยมอ่านเสียงสูงกว่าปกติจึงจะเกิดความไพเราะ
การแบ่งจังหวะวรรคในการอ่าน มีดังนี้

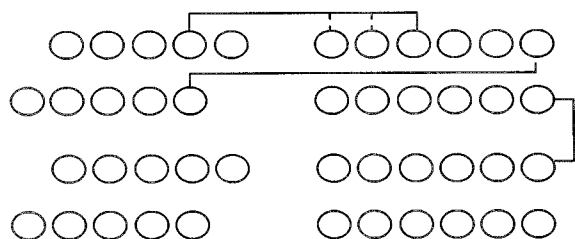
วรรคหน้า 5 คำ อ่าน 2/3 OO/OOO

วรรคหลัง 6 คำ อ่าน 3/3 OOO/OOO

สัมผัสบังคับของกาพย์ยานี 11 มีสัมผัสในบท 2 แห่ง คือ ดังนี้

1. คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 1 หรือ คำที่ 2, 3 ของวรรคที่ 2 ของบาทเอก ส่วนในบาทโทนั้น ปัจจุบันมีผู้นิยมแต่งให้สัมผัสเช่นเดียวกับบาทเอก แต่มิได้ถือเป็นสัมผัสบังคับ
2. คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายของบท สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ในบทต่อไป

มีผังบังคับและการส่งสัมผัส ดังนี้

ตัวอย่าง การแบ่งจังหวะกาพย์ยานี 11

เรื่อยเรื่อย/ มารอนรอน//	ทิพากร/ จะตกต่ำ//
สนธยา/ จะใกล้ค่ำ//	ค่านึงหน้า/ เจ้าตราตรู
เรื่อยเรื่อย/ มาเรียงเรียง//	นกบินเฉียง/ ไปทั้งหมู่//
ตัวเดียว/ มาพลัดคู่//	เหมือนพ็อยู่/ ผู้เดียวดาย//

บทดอกสร้อย หรือกลอนดอกสร้อยเป็นกลอนสมัยใหม่ แต่งขึ้นเพื่อใช้ขับร้อง เช่นเดียวกับกลอนสัทวา ต่อมานิยมแต่งเพื่อใช้เป็นบทกลอนสอนใจสำหรับเด็ก ๆ เพื่อให้จดจำได้ง่าย และบางครั้งอาจแต่งเพื่อใช้ในเรื่องอื่น ๆ กลอนดอกสร้อย 1 บท มี 4 บาท (8 วรรค) ในวรรคแรกบังคับให้คำที่ 2 ใช้คำว่า “เอ๋ย” ส่วนคำที่ 1 ให้ซ้ำกับคำที่ 3 เช่น แมวเอ๋ยแมวเหมียว ดอกเอ๋ยดอกไม้ ในเรื่องคำสัมผัสกำหนดให้มีสัมผัสบังคับเช่นเดียวกับกลอนสุภาพ และจบบทด้วยคำว่า “เอ๋ย” ในคำสุดท้ายของวรรคที่แปด การแบ่งจังหวะวรรคในการอ่าน มีดังนี้

วรรคละ 5 คำอ่าน 2/3 00/000

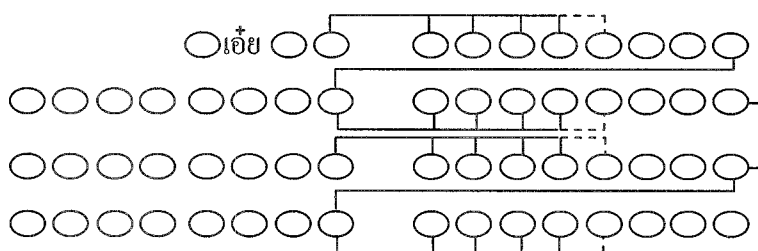
วรรคละ 7 คำอ่าน 2/2/3 00/00/000

วรรคละ 8 คำอ่าน 3/2/3 000/00/000

สัมผัสบังคับของกลอนดอกสร้อย มีสัมผัส ดังนี้

1. คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 1 หรือ คำที่ 2, 3, 4, 5 ของวรรคที่ 2
2. คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำที่ 1 หรือ คำที่ 2, 3, 4, 5 ของวรรคที่ 4 และสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 2
3. สัมผัสระหว่างบาท คือ คำสุดท้ายของบาทที่ 2 สัมผัสกับคำสุดท้ายของบาทที่ 3
4. ส่วนวรรคที่ 5 ถึง 8 สัมผัสเช่นเดียวกับวรรคที่ 1 ถึง 4

มีผังบังคับและการส่งสัมผัส ดังนี้

ตัวอย่าง การแบ่งจังหวะกลอนดอกสร้อย

นกเอ๋ย/ นกกระจาบ//

เห็นใบพง/ ลงคาบ/ ค่อยเพียรขน//

มาสอดสอย/ ด้วยจะงอย/ ปากของตน//

ราวกับคน/ ช่างพินิจ/ คิดทำรัง//

ช่างละเอียด/ เลียดสลับ/ ออกซบซ้อน//

อยู่พักร้อน/ นอนรุ่ม/ ได้สมหวัง//

แม่ทำการ/ หมั่นพินิจ/ คิดระวัง//

ให้ได้ดัง/ นกกระจาบ/ ไม่หยาบเอ่ย//

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ของบทร้อยกรองแต่ละชนิด ซึ่งแตกต่างกันออกไป ดังนั้นการที่จะทำให้นักเรียนสามารถอ่านบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้องนั้น ผู้สอนต้องให้เด็กรู้รูปแบบของบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ และให้ฝึกอ่านด้วยตนเอง จนเกิดทักษะ และสามารถพัฒนาตนเองได้ในระดับต่อไป

การสร้างนิสัยรักการอ่านบทร้อยกรอง

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2549, หน้า 39) กล่าวว่า โดยธรรมชาติเด็กในวัยประถมศึกษาจะมีอายุระหว่าง 6 - 12 ปี เด็กมักจะอยากรู้ อยากเห็น ชอบเล่น ชอบทดลอง มากกว่าท่องจำตำรับตำรา ชอบฟังเรื่องเล่าที่ตื่นเต้น ฟังนิทาน เหล่านี้ การปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน จึงควรนำสิ่งที่เด็กชอบ เด็กสนใจมาดัดแปลงหรือปรับเป็นกิจกรรม ชิมชั้บให้เด็กเกิดความเป็นนักอ่าน ไปที่ละเล็กละน้อย ดังนี้

1. จัดสภาพแวดล้อมที่แปลกตา หาดภาพสิ่งที่ต้องการให้เด็กเรียนรู้มารวมกันอย่างหลากหลาย เช่น ต้องการให้เด็กสนใจอ่านบทร้อยกรอง จะหาภาพสวย ๆ พร้อมคำบรรยายเป็นบทร้อยกรองง่าย ๆ ภาพละ 1 บท มาติดตามุมต่าง ๆ ให้ห้องเรียนให้เด็กได้มีโอกาสหยิบจับหรือได้รู้เรื่องราวเล็กน้อยแล้วไปหาอ่านเอง

2. ชอบสนทนา อภิปรายเรื่องคำที่มีเสียงต่าง ๆ เสียงน้ำ เสียงสัตว์ร้อง เสียงลมพายุ เสียงฝน ลองให้นักเรียนค้นหาคำเหล่านั้นจากบทร้อยกรอง จดเส้นใต้คำที่สัมผัสคล้องจองกัน กำหนดคำง่าย ๆ สั้น ๆ ทดลองแต่งคำคล้องจอง

3. ใช้เทคนิคในการเล่าเรื่อง เล่านิทานหรือทนายปัญหา กระตุ้นให้เด็กเกิดจินตนาการ อย่างรู้เรื่องราวต่อไป นำนิทานประเภทบทร้อยกรองง่าย ๆ มาวาดภาพระบายสีประกอบ ทำเป็น หนังสืออ่านสำหรับเด็ก

4. จัดหาตัวอย่างบทประพันธ์บทร้อยกรอง หรือหนังสือดี ๆ ให้นักเรียนได้อ่านยามว่าง ให้โอกาสในการจินตนาการตามเรื่อง จัดเป็นมุมสนุก ร่วมกันอภิปรายการอ่านบทร้อยกรองที่มีความประทับใจ

5. ใช้คำถามให้นักเรียนหาคำตอบจากการอ่าน บทร้อยกรอง หาเหตุผลวิเคราะห์เรื่องที่นำมาอ่าน ตอบคำถามประกาศผลให้คำชมเชย

6. ใช้อ่านแบบทำนองเสนาะ บทร้อยกรองแต่ละประเภทจะมีทำนองที่ไพเราะ ผู้อ่านสามารถอ่านออกเสียง แสดงความรู้สึก อารมณ์ให้ผู้ฟังเกิดจินตนาการ มองเห็นภาพทั้งความของ ภาษาได้ชัดเจน ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกอยากอ่าน

7. ใช้บทเพลงเป็นสื่อ ให้เด็กสนใจอยากอ่านหนังสือบทร้อยกรอง ให้นักเรียน ได้ร้องเพลง ตบมือกำกับจังหวะ เด็กจะเกิดความสุขสนุกสนาน

8. ใช้คำง่าย ๆ แต่งบทร้อยกรองสั้น ๆ สำหรับเด็กเล็ก ๆ ที่ยังอ่านไม่คล่องหรืออ่านคำ ได้ไม่มาก อาจหาคำบทร้อยกรองง่าย ๆ เพียงบทเดียวหรือสองบท วาดภาพการ์ตูน สวย ๆ เขียนคำ บทร้อยกรองไว้ได้ภาพ รวบรวมเข้าเล่มขนาดเล็กพอเหมาะกับวัยเด็กให้ได้อ่านกันเมื่อมีเวลา เด็กจะเคยชินกับการอ่านหนังสือ

การอ่านจับใจความบทร้อยกรอง

ศิริรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2548, หน้า 66 - 68) ได้กล่าวถึง การอ่านจับใจความ ดังนี้ การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่อง ความเข้าใจ ความหมายของคำและสำนวนในเรื่อง สามารถลำดับเหตุการณ์ และลำดับความคิดแยกได้ว่า ใจความใดเป็นใจความสำคัญและใจความใดเป็นใจความรอง

ใจความสำคัญ หมายถึง ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหรือเรื่องนั้น ทั้งหมด (ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องได้ง่าย) โดยมีข้อความอื่น ๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความ สำคัญเท่านั้นข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียวนอกนั้น เป็นใจความรอง

ผลความหรือส่วนขยายใจความ หมายถึง ประโยคที่ช่วยขยายเนื้อความของใจความสำคัญ เพื่อสนับสนุนหรือแสดงตัวอย่าง เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจมากขึ้น ซึ่งใน แต่ละย่อหน้าอาจมี ผลความอยู่หลาย ๆ ประโยคได้

การอ่านจับใจความสำคัญให้เข้าใจง่ายและรวดเร็วผู้อ่านควรมีแนวทางและพื้นฐานดังนี้

1. การมีพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ ฯลฯ ก็สามารถทำให้จับใจความสำคัญของเรื่องได้
2. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านเพื่อเป็นแนวทางใช้กำหนดวิธีอ่านให้เหมาะสม และจับใจความหรือหาคำตอบได้รวดเร็วขึ้น
3. มีทักษะในการใช้ภาษาสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ
4. มีประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน มีความเข้าใจลักษณะของหนังสือ เพราะหนังสือแต่ละประเภทมีรูปแบบการแต่งและเป้าหมายของเรื่องที่แตกต่างกัน

จุดมุ่งหมายของการจับใจความสำคัญ

1. สามารถบอกรายละเอียดของเรื่องราวที่อ่านได้อย่างชัดเจน
2. สามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
3. เพื่อฝึกการอ่านเร็วและสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง
4. สามารถสรุปหรือย่อเรื่องที่อ่านได้
5. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์ และหาความจริง แสดงข้อคิดเห็นได้

หลักในการอ่านจับใจความสำคัญ ควรปฏิบัติดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
2. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
3. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่านมีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
4. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิด

ความสละสลวย

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่มุ่งสาระสำคัญของเรื่อง ซึ่งมีหลักการอ่านพอคร่าว ๆ และเก็บใจความสำคัญตอบให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

การศึกษาเรื่อง ทักษะการอ่านบทร้อยกรอง ทำให้ทราบถึง ความสำคัญของการอ่าน วิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง รวมถึงเทคนิคการอ่านจับใจความ ซึ่งจะได้แนวทางในการเลือกบทร้อยกรองสำหรับจัดกิจกรรมการสอนอ่านบทร้อยกรอง ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่อไป

การวัดผลและประเมินผลการอ่านบทร้อยกรอง

นิกร แสงช่วง (2552, หน้า 34) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การวัดและประเมินผลการอ่านบทร้อยกรอง มีหลักการ ดังนี้

1. ก่อนอ่านทำนองเสนาะให้แบ่งคำแบ่งวรรคให้ถูกต้องตามหลักคำประพันธ์เสียก่อน โดยต้องระวังในเรื่องความหมายของคำด้วย เพราะคำบางคำอ่านแยกคำกัน ไม่ได้
2. ออกเสียงธรรมดาให้คล่อง
3. อ่านให้ชัดเจน โดยเฉพาะออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำให้ถูกต้อง
4. อ่านให้เอื้อสัมผัส เรียกว่า คำแปรเสียง เพื่อให้เกิดเสียงสัมผัสที่ไพเราะ
5. อ่านให้ถูกต้องจังหวะ คำประพันธ์แต่ละประเภทมีจังหวะแตกต่างกัน ต้องอ่านให้ถูกต้องวรรคตอนตามแบบแผนของคำประพันธ์นั้น ๆ
6. อ่านให้ถูกต้องทำนองของคำประพันธ์นั้น ๆ (รสทำนอง)
7. ผู้อ่านต้องใส่ใจอารมณ์ตามรสความของบทประพันธ์นั้น ๆ รสรัก โศก ตื่นเต้น ขบขัน โกรธ แล้วใส่น้ำเสียงให้สอดคล้องกับรสหรืออารมณ์ต่าง ๆ เหล่านั้น
8. อ่านให้เสียงดัง (พอที่จะได้ยินกันทั่วถึง) ไม่ใช่ตะโกน
9. เวลาอ่านอย่าให้เสียงขาดเป็นช่วง ๆ ต้องให้เสียงติดต่อกันตลอด
10. เวลาจบให้ทอดเสียงช้า ๆ

เลิศลักษณ์ ลำดับชั้น (2549, หน้า 98) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การวัดและประเมินผลการอ่านบทร้อยกรอง มีหลักการ ดังนี้

1. อ่านให้ถูกวิธี
 - 1.1 ไม่อ่านผิดสระ ผิดพยัญชนะ หรือผิดวรรณยุกต์
 - 1.2 การอ่านออกเสียงพยัญชนะ จ/ ฉ/ ช/ ถ/ ท/ ซ/ ศ/ ษ/ ส/ ร ให้ชัดเจน
 - 1.3 ควรออกเสียง ร ล ว และอ่านออกเสียง ร ล ให้ชัดเจน
2. อ่านให้ถูกต้องจังหวะ
 - 2.1 ควรรู้จักฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ที่จะอ่าน
 - 2.2 การอ่านทำนองเสนาะจะเร่งจังหวะเร็วขึ้นเมื่ออ่านบทที่เกี่ยวกับการ โกรธและลดจังหวะช้าลงเมื่ออ่านบทที่เกี่ยวกับความรักหรือความเศร้า ความเจ็บปวด
3. อ่านให้มีทำนอง
 - 3.1 ควรรู้จักลีลาที่เป็นไปตามจังหวะหรือทำนองการออกเสียงของคำประพันธ์แต่ละประเภท
 - 3.2 ควรอ่านทำนองคำประพันธ์ให้พอเหมาะกับเสียงตน

4. อ่านให้มีเสียงดัง

4.1 ควรอ่านทำนองเสนาะให้มีเสียงดังพอที่จะได้ยินทั่วกัน

4.2 ควรรู้จักอ่านให้ดังฟังให้ชัดเจน ให้เสียงสัมผัส จังหวะและทำนองที่อ่านกระทบหูและใจ

5. อ่านให้มีอารมณ์

5.1 ควรเข้าไปถึงรสและตีความให้ได้ว่าเป็นรสรัก โศก ตื่นเต้น ตีกลัก หรือเกลียดชัง แล้วอ่านให้น้ำเสียงสอดคล้องกับรสหรืออารมณ์นั้น ๆ

5.2 ควรอ่านบทวรรณคดีให้มีสำเนียง อารมณ์ หรือความรู้สึกที่แท้จริงของกวี ย่อมทำให้ผู้อ่านและผู้ฟังเข้าใจเนื้อเรื่องและสนุกไปด้วย

ตัวอย่างเกณฑ์ประเมินการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

น้ำเสียง	10 คะแนน
ลีลา จังหวะ ฉันทลักษณ์	40 คะแนน
อักขรวิธี	10 คะแนน
การแสดงอารมณ์	30 คะแนน
ความพร้อมเพรียง	10 คะแนน

การศึกษาเรื่อง การวัดผลและประเมินผลการอ่านบทร้อยกรอง จะสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการอ่านบทร้อยกรอง เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาการอ่านบทร้อยกรองตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ธรรมชาติของเด็กในวัยประถมศึกษา

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2548) ได้กล่าวถึงธรรมชาติของเด็กในวัยประถมศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นเด็กในระยะกลาง (อายุ 6 - 12 ปี) ไว้ดังนี้

พัฒนาการทางด้านร่างกาย

1. การเจริญเติบโตของร่างกายของเด็กวัยประถมศึกษา จะช้ากว่าเด็กวัยอนุบาลโดยทั่วไป เด็กจะมีรูปร่างสูงและค่อนข้างจะผอมลงกว่าวัยอนุบาล ตอนแรกราว ๆ อายุ 6 - 7 ปี ของวัยนี้ หรือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อายุระหว่าง 9 - 10 ปี เด็กชายและเด็กหญิงจะมีขนาดเท่า ๆ กัน ทั้งน้ำหนักและส่วนสูง เด็กชายจะโตกว่าเด็กหญิง แต่ตอนหลังระหว่างอายุ 12 - 13 ปี เด็กหญิงจะโตกว่าเด็กชาย เพราะเด็กหญิงจะเข้าสู่วัยแรกเริ่ม (Puberty) เร็วกว่าเด็กชายราว ๆ 2 ปี

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคลในที่สูงและน้ำหนัก จะเห็นได้ชัดในวัยนี้ ถ้าหากครูสอนนักเรียนที่มาจากฐานะเศรษฐกิจและสังคมที่คล้ายคลึงกันมาก แต่มีนักเรียนที่ตัวเล็กผิปกติครูควรจะสอบถามเรื่องอาหารที่เด็กได้รับประทาน และอาหารที่ถูกส่วนมีความสำคัญในการเจริญเติบโตของเด็กมากจนสังเกตได้จากขนาดของเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจและสังคมต่ำมักจะเล็กกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวเศรษฐกิจและสังคมสูง

3. เด็กหญิงที่มีความเจริญเติบโตทางร่างกายเร็วกว่าเพื่อนวัยเดียวกันมักจะมีปัญหาทางการปรับตัว จะรู้สึกวุ่นวายมากกว่าเพื่อนและมีการแยกตัวออกจากเพื่อน สำหรับเด็กชายที่มีความเจริญเติบโตเร็วกว่าเพื่อนร่วมวัยมีการปรับตัวได้ดี

4. พัฒนาการของกล้ามเนื้อกระดูก และประสาทจะเพิ่มขึ้น เด็กชายมีพัฒนาการของกล้ามเนื้อเร็วกว่าเด็กหญิง การใช้ทักษะของการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับกล้ามเนื้อใหญ่ ๆ ใช้การได้ดีเมื่ออายุประมาณ 7 ปี การใช้และบังคับกล้ามเนื้อต่าง ๆ ทั้งใหญ่และย่อยจะดีขึ้นมาก และสามารถที่จะประสานงานกันได้ดี ดังนั้น เด็กวัยนี้จึงสนุกในการลองความสามารถในการกระโดดสูง กระโดดระยะทางไกล ๆ กระโดดเชือก เล่นเตะฟุตบอล โยนฟุตบอล และถีบจักรยาน เด็กวัยนี้จะพยายามที่จะฝึกทักษะทางการเคลื่อนไหวเพื่อไม่ให้เพื่อนหน้าเพื่อน เด็กบางคนอาจจะทดลองฝึกหัดทักษะใหม่ ๆ โดยลืมหัดถึงอันตราย บางครั้งก็เจ็บตัวได้ มีอุบัติเหตุในการเล่น

5. การประสานระหว่างมือและตาของเด็กวัยนี้จะดีขึ้น เด็กสามารถที่จะอ่านเขียนและวาดรูปได้ดีขึ้น กิจกรรมในโรงเรียนควรจะสนับสนุนให้เด็กได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการวาดรูปและศิลปะต่าง ๆ เช่น การปั้นรูป การแกะสลัก

6. เด็กวัยนี้บางทีจะมีกิจกรรมอย่างไม่เห็นคเหน้อย และมักจะประกอบกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งอยู่เสมอ เด็กวัยนี้มักจะใช้เวลาส่วนมากอยู่กับเพื่อนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม

พัฒนาการทางด้านอารมณ์

แม้ว่าเด็กวัยประถมศึกษาจะเรียนรู้การควบคุมอารมณ์ แต่ผู้ใหญ่ควรจะคำนึงถึงความแตกต่างกันมาก เด็กบางคนยังมีความกลัวสัตว์ เช่น งู แมวจะเป็นงูที่ไม่มีพิษ กลัวความมืด กลัวที่สูง กลัวฟ้าผ่า ฟ้าร้อง แต่สิ่งที่เด็กวัยนี้กลัวที่สุดก็คือ กลัวว่าจะถูกล้อเพราะความแตกต่างกับเพื่อน นอกจากความกลัว เด็กวัยนี้ยังมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน กลัวว่าจะสอบไม่ได้ จะถูกทำโทษ หรือกลัวว่าเพื่อนจะไม่ชอบ ถ้าเด็กมีความวิตกกังวลมากอาจจะแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกัน บางคนอาจจะซึม ไม่ตั้งใจเรียน นอนหลับในห้องเรียน บางคนอาจแสดงออกโดยการไม่หยุดนิ่ง มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย หรือแสดงพฤติกรรมที่ทำความแปลกใจให้แก่คนอื่น เด็กวัยนี้เวลาที่มีอารมณ์โกรธอาจจะมีการต่อสู้กันทางร่างกาย หรืออาจจะด้วยวาจาโดยการล้อหรือ

ตั้งสมญา พุดจาถากถาง ชู หรือบางครั้งอาจจะไม่พูดกับคนที่ทำให้โกรธ การแสดงออกอารมณ์โกรธจะแตกต่างกันในหมู่เด็กหญิงและเด็กชาย เด็กหญิงอาจจะต้องใช้เวลาโกรธ การช่วยเด็กที่แสดงความโกรธโดยการทำร้ายผู้อื่นควรจะใช้การอธิบายให้เด็กเข้าใจพฤติกรรมที่แสดงไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมและควรหาตัวอย่างแบบเพื่อนร่วมวัยที่มีพฤติกรรมดีที่เด็กจะเลียนแบบได้ นอกจากนี้ ครูควรพยายามให้แรงเสริมเวลาเด็กสามารถระงับความโกรธได้ การลงโทษเด็กโดยเฉพาะการตีหรือการลงโทษให้เจ็บกายจะเป็นการส่งเสริมให้เด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเวลาโกรธมากขึ้น

นอกจากอารมณ์ต่าง ๆ ดังกล่าว เด็กวัยนี้เป็นวัยที่เต็มไปด้วยความร่าเริง ปิติ เบิกบาน เด็กจะสนุกในการเล่น จากการที่ประสบความสำเร็จในกิจกรรมที่ทำ ทั้งทางด้าน การเรียนและในการเล่นเกมนต่าง ๆ ข้อสำคัญที่สุด เด็กจะต้องประสบความสำเร็จ รู้ว่าตนมีสมรรถภาพ

พัฒนาการทางด้านสังคม

สำหรับพัฒนาการด้านสังคม เด็กวัยนี้จะมีสังคมพิเศษเฉพาะของเด็ก เด็กมักจะรวมกลุ่มตามเพศ การเล่นเกมต่าง ๆ ก็มักจะแบ่งตามเพศ เพื่อนจะมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทัศนคติ และค่านิยมของเด็กวัยนี้ เด็กที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ในวัยนี้จะไม่มีปัญหาในการปรับตัวเวลาที่เป็นผู้ใหญ่ สำหรับเด็กที่มีปัญหาควรจะได้รับ的帮助เหลือจากครู การใช้สังคมจะช่วยครูให้ทราบว่า ใครเป็นคนที่เพื่อนรักหรือชอบมากและใครบ้างที่เพื่อนไม่ชอบ เด็กที่ถูกทุกคนไม่ยอมรับเป็นเพื่อนมักจะมีปัญหาด้านความประพฤติ ซึ่งจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไข การช่วยเหลือของครูจึงจำเป็นมาก

เด็กวัยประถมศึกษาเป็นวัยที่เริ่มที่จะใช้เวลาส่วนมากอยู่กับเพื่อน และเริ่มเรียนรู้ ที่จะให้ความร่วมมือ รู้จักให้และรับ เด็กจะใช้เวลากับเพื่อนร่วมวัยมากขึ้น เพื่อนร่วมวัยเป็น Socialization Agent ที่สำคัญ เด็กจะเลียนแบบพฤติกรรมต่าง ๆ จากเพื่อน เพื่อนเป็นผู้ให้แรงเสริม ขณะเดียวกันจะเป็นผู้ประเมินพฤติกรรมให้คำติชม ดังนั้น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนจึงสำคัญมาก เด็กบางคนอาจจะมีปัญหาไม่มีเพื่อน ครูควรพยายามหาทางช่วยโดยพยายามหาสาเหตุว่าอะไรเป็นเหตุที่ทำให้เพื่อน ไม่ยอมรับและพยายามหาทางแก้ไข นอกจากนี้การมีเพื่อนสนิทก็สำคัญสำหรับเด็กวัยนี้ จากการวิจัยพบว่า วัยเด็กประถมศึกษาเป็นวัยที่มีความสุข ความพึงพอใจเกี่ยวกับวัยของตนตรงข้ามกับเด็กวัยรุ่น ซึ่งไม่มีความพึงพอใจในวัยของตน วัยรุ่นบางคนอาจจะกลับไปอยู่ในวัยเด็กประถมฯ เพราะเป็นวัยที่มีความสุข บางคนอาจจะเป็นผู้ใหญ่เร็วขึ้น และเมื่อถามผู้ใหญ่ว่าวัยไหนเป็นวัยที่มีความสุขที่สุด ส่วนมากจะบ่งว่าวัยเด็กประถมศึกษา ผู้ใหญ่บางคนยังสามารถเล่าเหตุการณ์และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในวัยนั้นได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงไม่เป็นการยากที่ครูจะช่วยเด็กวัยนี้ให้มีความสุข

พัฒนาการทางด้านเชาว์ปัญญา

พัฒนาการทางเชาว์ปัญญา พือาเจต์ เรียกว่าวัยประถมศึกษากว่า Concrete Operation ซึ่งสรุปได้ว่า วัยนี้เด็กชาย มีความสามารถคิดเหตุผลเชิงตรรกะได้ สามารถที่จะรับรู้ถึงเวดล้อมได้ตามความเป็นจริง สามารถที่จะพิจารณา เปรียบเทียบโดยใช้เกณฑ์หลาย ๆ อย่าง โดยเฉพาะในการจัดของเป็นกลุ่ม นอกจากนี้เด็กวัยประถม มีความเข้าใจเกี่ยวกับความคงตัวของสสาร มีความเข้าใจว่า การเปลี่ยนแปลงรูปร่างภายนอกของสสารไม่มีผลต่อสภาพเดิมต่อปริมาณน้ำหนัก และปริมาตร ถ้าให้ดินน้ำมันปั้นเป็นก้อนกลมเท่ากัน 2 ก้อนแก่เด็ก และถามว่าเท่ากันไหม หลังจากที่เด็กตอบว่าเท่ากันแล้ว เอาดินน้ำมันก้อนหนึ่งมาปั้นเป็นรูปยาว เหมือนไส้กรอกหรือตัวค้างแล้วถามว่ายังคงมีปริมาณเท่ากับดินน้ำมันก้อนกลมหรือไม่ เด็กวัยนี้ จะสามารถตอบได้ว่าเท่า เพราะดินน้ำมันรูปยาวมาจากดินน้ำมันก้อนกลม ซึ่งมีปริมาณเท่ากัน ความคงตัวของปริมาตร เป็นความคงตัวที่ค่อนข้างจะยาก ดังนั้นเด็กเล็กบางคนอาจจะไม่เข้าใจ แต่โดยเฉลี่ยแม่เด็กอายุราว ๆ 7 - 8 ขวบ จะมีความเข้าใจความคงตัวของปริมาตร นอกจากนี้ เด็กจะสามารถเปรียบเทียบสิ่งของว่ามากกว่า ใหญ่กว่า ยาวกว่า เข้มกว่า ถ้าหากมีของจริงตั้งให้เด็ก เด็กจะสามารถจัดลำดับได้ พัฒนาการทางด้านภาษาและการใช้สัญลักษณ์เจริญก้าวหน้ามากขึ้น เด็กจะเริ่มเข้าใจกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล และเข้าใจความหมายของบทเรียนทั้งทางคณิตศาสตร์ ภาษา และ การอ่าน มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสามารถอธิบายได้ เด็กวัยนี้มักจะสนใจคำโคลงหรือกลอน ที่สอดคล้องกัน หรือปัญหาต่าง ๆ ที่จะต้องแก้ด้วยความคิด เหตุผล ถ้าแก้ได้ก็จะมี ความภูมิใจ สำหรับความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมและกฎเกณฑ์ของวัยนี้ (6 - 10 ขวบ) เด็กจะนับถือกฎเกณฑ์ อย่างเคร่งครัดไปกับเด็กโตหรือผู้ใหญ่บอก แต่เมื่อโตขึ้นเด็กจะเห็นว่ากฎเกณฑ์เป็นข้อตกลงระหว่างคนสองคนขึ้นไปเปลี่ยนแปลงได้ นอกจากนี้เด็กวัยนี้จะพิจารณาความตั้งใจของผู้กระทำผิดในการตัดสินความผิด ความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวกับพัฒนาการทางเชาว์ปัญญา เป็นสิ่งที่ครูควรจะต้องตระหนักและควรคำนึงถึงความสามารถเฉพาะของเด็ก และพยายามส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนพัฒนา ตามศักยภาพของตน นักเรียนบางคนอาจจะมีพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาแตกต่างกัน บางคนอาจจะเก่งทางคณิตศาสตร์ บางคนอาจจะเก่งทางภาษา

พัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ

ทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพที่จะนำมาอธิบายบุคลิกภาพของเด็กในวัยประถมที่มีอายุราว ๆ 6 - 12 ปี คือ ทฤษฎีของ فروยด์ และอีริกสัน (ยศ สันตสมบัติ, 2550, หน้า 34)

فروยด์ เรียกว่าวัยประถมศึกษากว่า ขั้นแฝง (Latency) ซึ่งหมายความว่า เป็นวัยที่เก็บกดความต้องการทางเพศ หรืออาจจะอธิบายว่าเป็นระยะที่ ความต้องการทางเพศลดลง เด็กในวัยนี้

มักจะรวมกลุ่มกับเพื่อนเพศเดียวกัน เด็กชายจะเล่นกับเด็กชายและเด็กหญิงจะเล่นกับเด็กหญิง เด็กวัยนี้จะมีโน้มน้าวใจ รู้จักว่าอะไรผิดอะไรถูก โดยใช้มาตรฐานจริยธรรมของผู้ใหญ่เป็นเกณฑ์

อีริกสัน (Erikson) เรียกว่าวัยประถมศึกษาว่า ความต้องการที่จะทำกิจกรรมอยู่เสมอ ความรู้สึกด้อย (Industry & Inferiority) อีริกสันไม่เห็นด้วยกับฟรอยด์ที่กล่าวว่า ความต้องการทางเพศ ของเด็กวัยนี้สงบลง อีริกสันอธิบายว่า ความต้องการทางเพศยังคงอยู่ แต่เปลี่ยนแปลงเป็นพลังงานอย่างอื่น เด็กวัยนี้จะไม่อยู่เฉย มีความคล่องที่จะประกอบกิจกรรมต่าง ๆ อยู่เสมอ ต้องการมีสมรรถภาพ ที่จะทำอะไรได้สำเร็จ ดังนั้น ผู้ใหญ่ทั้งบิดา มารดา และครู จะต้องหาทางที่จะส่งเสริม สนับสนุน ให้เด็กวัยนี้ได้ประสบความสำเร็จ เพื่อจะได้ช่วยสร้างอัตมโนทัศน์ที่ดี มีความภูมิใจว่าตนเป็นผู้มีสมรรถภาพ ถ้าเด็กวัยนี้ประสบกับความล้มเหลวจะมีปมด้อย มีอัตมโนทัศน์ที่ไม่ดี การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนที่เปิดโอกาสให้เด็กวัยนี้ได้ทดลองทักษะต่าง ๆ และมีโอกาสที่จะพบความสำเร็จตามความสามารถของแต่ละบุคคลเป็นสิ่งที่ครูควรจะทำ วัยประถมศึกษาเป็นวัยที่วิกฤตสำหรับการพัฒนาการอัตมโนทัศน์ (Self Concept) เด็กจะรู้สึกว่าเป็นคนดีถ้าเรียนเก่ง หรือคนไม่ดี ถ้าเรียนอ่อน

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ธรรมชาติของเด็ก ในวัยประถมศึกษา จะชอบเรียนรู้ที่จะใช้ทักษะทางร่างกายที่จำเป็นสำหรับการเล่นเกมต่าง ๆ สร้างทัศนคติที่ดีต่อตนเองในฐานะเป็นมนุษย์ เรียนรู้ในการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมวัย เรียนรู้บทบาททางสังคมที่เหมาะสมสำหรับเพศชายและเพศหญิง พัฒนาทักษะพื้นฐานในการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ พัฒนาความคิดรวบยอดที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน พัฒนามาตรฐานจริยธรรม มโนธรรม และค่านิยม มีความอิสระ สามารถที่จะทำอะไรด้วยตนเอง และพัฒนาทัศนคติต่อสังคมและสถาบันสังคม

การศึกษาเรื่อง ธรรมชาติของเด็กในวัยประถมศึกษา จะนำมาเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กวัยนี้ ในแต่ละด้าน เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะในการอ่านบทร้อยกรอง ได้เต็มตามศักยภาพ

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

มีนักการศึกษาและหน่วยงานให้ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 22) กล่าวว่า แผนการสอนหรือบันทึกการสอน หมายถึง การนำวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องเตรียมไว้ล่วงหน้าเพื่อนำมาทำการสอนตลอดภาคเรียน มาสร้างแผนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีองค์ประกอบหลักคือ จุดประสงค์การเรียน การสอน เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอนและวัดผลประเมินผล

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2547, หน้า 1) แผนการสอนหมายถึง แผนการหรือโครงการ ที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอน อย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชัยชาญ วงศ์สัมฤทธิ์ (2549, หน้า 39) กล่าวว่า แผนการสอนหมายถึง แบบบันทึกที่บรรจุ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้สำหรับสอนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

ลำลี รักสุทธิ (2548, หน้า 42) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้คือ แผนการ หรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการระดมสรรพวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

รุจิร ภู่อาระ (2549, หน้า 159) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้คือ เป็นเครื่องมือ แนวทางในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม

กรมวิชาการ (2546, หน้า 93) กล่าวว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คือ แผนที่เน้นให้ นักเรียนได้พัฒนาการเรียนของตนเองด้วยกิจกรรมหลากหลาย มีครูเป็นผู้แนะหรือจัดแนว การเรียน แก่นักเรียน ให้นักเรียนรู้จักคิด ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์วิจารณ์ข้อมูลและสังเคราะห์เป็นความรู้ของ ตนเอง

ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2547, หน้า 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ ดังนี้

1. ก่อให้เกิดการวางแผนและเตรียมการล่วงหน้า เป็นการนำเทคนิควิธีการสอน การเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี และจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับ สถานะแวดล้อมด้านต่าง ๆ
2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดผลประเมินผลตลอดจนประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็น
3. เป็นคู่มือการสอนสำหรับตัวครูผู้สอนและครูที่สอนแทน นำไปใช้ปฏิบัติ การสอนอย่างมั่นใจ
4. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลที่จะเป็น ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนต่อไป

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549, หน้า 249) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เปรียบได้กับได้พิมพ์เขียวของวิศวกรหรือสถาปนิกที่ใช้เป็นหลักในการควบคุมงานก่อสร้าง วิศวกร หรือสถาปนิกขาดพิมพ์เขียวไม่ได้ฉันใด ผู้เป็นครูก็ขาดแผนการสอนไม่ได้ฉันนั้น ยิ่งผู้สอนได้ทำ แผนด้วยตนเองก็จะยิ่งประโยชน์แก่ตนเองมากเพียงนั้น

สรุปแผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญคือ ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอน วิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้นเพราะเป็นการผสมผสานเนื้อหา สารและจุดประสงค์การเรียนรู้จากหลักสูตร ผสมจิตวิทยาทางการศึกษา นวัตกรรม การวัดและการประเมินผล

รูปแบบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาหรือผู้สอนที่จะเลือกใช้รูปแบบที่คิดว่ามีความเหมาะสม และสะดวกต่อการนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมวิชาการ (2550, หน้า 93) ได้กล่าวถึงการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ว่ามีแนวการเรียบเรียง ดังนี้

1. นำหน่วยการเรียนรู้มาจัดทำแผนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำได้ 2 รูปแบบ คือ

1.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ย่อยรายชั่วโมง

1.2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้รวม ไม่แยกเป็นรายชั่วโมง ครูจะต้องทำไปจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ย่อยเอง

2. ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

2.1 ชื่อหน่วยที่ และชื่อหน่วย ชั้นที่สอน และเวลาที่สอน

2.2 หน่วยการเรียนรู้จัดเป็นแผนการเรียนรู้ย่อย คือ หัวข้อเรื่อง การเรียนรู้จะเป็นที่แผนขึ้นกับหัวข้อการเรียนรู้ที่กำหนดในสาระการเรียนรู้

2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดมาจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.4 สาระการเรียนรู้ คือเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เป็นหัวข้อย่อยที่จะสอน

2.5 กระบวนการจัดการเรียนรู้ คือ การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูและนักเรียนจะต้องปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน

2.6 การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ คือ การกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล เช่น การสังเกต การตรวจผลงาน และพฤติกรรมนักเรียน ซึ่งเป็นการประเมินจากสภาพจริง

2.7 สื่อและแหล่งการเรียนรู้ จะกำหนดหนังสือประกอบการเรียน สถานที่ที่จะศึกษา วิทียากร เป็นต้น

สุระ ดามาพงษ์ และคณะ (2551, หน้า 61) ได้กล่าวถึงการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่ามีรูปแบบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง ดังนี้

ชื่อแผน... (ระบุชื่อและลำดับที่ของแผนการจัดการเรียนรู้)

ชื่อเรื่อง... (ระบุชื่อเรื่องที่จะทำการจัดการเรียนรู้)

กลุ่มสาระ... (ระบุกลุ่มสาระที่จัดการเรียนรู้)

ชั้น... (ระบุชั้นที่จัดการเรียนรู้)

หน่วยการเรียนรู้ที่... (ระบุชื่อและลำดับที่ของหน่วยการเรียนรู้)

เวลา... (ระบุระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อ 1 แผน)

สาระสำคัญ... (เขียนความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ของหัวเรื่องที่จะจัดการเรียนรู้)

ตัวชี้วัดชั้นปี... (ระบุตัวชี้วัดชั้นปีที่ใช้เป็นเป้าหมายของแผนการจัดการเรียนรู้)

จุดประสงค์การเรียนรู้... (กำหนดให้สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วย

ด้านความรู้ (Knowledge: K)

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (Affective: A)

ด้านทักษะและกระบวนการ (Performance: P))

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้... (ระบุวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน)

สาระการเรียนรู้... (ระบุสาระและเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้ อาจเขียนเฉพาะหัวเรื่องก็ได้)

แนวทางการบูรณาการ... (เสนอแนะและระบุกิจกรรมของกลุ่มสาระอื่นที่บูรณาการร่วมกัน)

กระบวนการจัดการเรียนรู้... (กำหนดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของกลุ่มสาระและการบูรณาการข้ามสาระ)

กิจกรรมเสนอแนะ... (ระบุรายละเอียดของกิจกรรมที่นักเรียนควรปฏิบัติเพิ่มเติม)

สื่อ/แหล่งเรียนรู้... (ระบุสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้)

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้... (ระบุรายละเอียดของผลการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ อาจนำเสนอข้อเด่นและข้อด้อยให้เป็นข้อมูลที่สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิจัยในชั้นเรียนได้)

ในส่วนของการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้น ให้ครูเขียนโดยนำขั้นตอนหลักของเทคนิคและวิธีการของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การเรียนแบบแก้ปัญหา การศึกษาเป็นรายบุคคล การอภิปรายกลุ่มย่อย/ กลุ่มใหญ่ การฝึกปฏิบัติการ การสืบค้นข้อมูล ฯลฯ มาเขียนในขั้นการสอน โดยให้คำนึงถึงธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบ เป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า และเป็นเครื่องมืออันสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนไปสู่จุดหมายปลายทางที่หลักสูตรกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องทำการหาประสิทธิภาพของแผนก่อนนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อการสอนจริง เพื่อให้กระบวนการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่อยู่ในแผนบรรลุเป้าหมายสูงสุดแก่ผู้เรียน

การศึกษาเรื่อง การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ จะนำมาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในงานวิจัยนี้ เพื่อให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้องตามรูปแบบ และมีองค์ประกอบครบตามที่กำหนดไว้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

น้ำอ้อย อริยสุขสกุล (2546, หน้า 91 - 99) ได้วิจัยการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และหาประสิทธิภาพของแบบฝึกที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทยที่สร้างขึ้นที่มีประสิทธิภาพ 90.67/ 93.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

รัชพร มั่นหมาย (2547, หน้า 103) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้านทักษะการอ่านบทร้อยกรองประเภทฉันท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้านกระบวนการกลุ่มแบบประสบผลสำเร็จเป็นทีม (STAD) โรงเรียนสุรินทร์ราชมงคล การศึกษาครั้งนี้จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการเรียนรู้ภาษาไทยด้านทักษะการอ่านบทร้อยกรองประเภทฉันท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้านกระบวนการกลุ่มแบบประสบผลสำเร็จเป็นทีม (STAD) ระหว่างนักเรียนกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อน ผลการศึกษาพบว่า แผนการเรียนรู้ภาษาไทยด้านทักษะการอ่านบทร้อยกรองประเภทฉันท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้านกระบวนการกลุ่มแบบประสบผลสำเร็จเป็นทีม (STAD) มีประสิทธิภาพ 91.87/ 88.27 และผลการใช้แผนการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มเก่ง เฉลี่ยร้อยละ 92.64 นักเรียนกลุ่มปานกลาง เฉลี่ยร้อยละ 91.04 และนักเรียนกลุ่มอ่อน เฉลี่ยร้อยละ 91.62 แสดงว่า แผนการเรียนรู้ภาษาไทยด้านทักษะการอ่านบทร้อยกรอง

ประเพณีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้านกระบวนการกลุ่มแบบประสบผลสำเร็จเป็นทีม (STAD) มีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการอ่านบทร้อยกรองประเพณีที่ดีขึ้น

กรรณิกา แก้วปานกัน (2547, หน้า 85) ได้วิจัยการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนผังความคิดกับวิธีสอนแบบปกติ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนผังความคิดกับวิธีสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนบ้านมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ซึ่งได้มาจากการสุ่มโดยการจับสลากเป็นกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการสอนแบบใช้แผนผังความคิดกับการสอนแบบปกติ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนผังความคิดมีความเข้าใจในการอ่านหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติมีความเข้าใจในการอ่านหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนผังความคิดมีความเข้าใจในการอ่านไม่สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ฉวีวรรณ ปะนามะสา (2548, หน้า 141 - 144) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 9 คำถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน บ้านโคกสูง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นสามารถใช้คำถามได้เอง ในการทำแบบฝึกสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

ศุภิสรา วงศ์คำจันทร์ (2549, หน้า 78) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการเรียนรู้และบทเรียนสำเร็จรูปประกอบการรู้ เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษพบว่า แผนการเรียนรู้และบทเรียนสำเร็จรูปประกอบการอ่านเพื่อจับใจความ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.44/ 87.80 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/ 80 ที่ตั้งไว้ และแผนการเรียนรู้ภาษาไทย การอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7010 หมายถึงนักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 70.10

พรณทิพย์ ดันเถา (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีการอ่านตีความบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันศึกษากลวิธีการอ่านตีความบทร้อยกรองภาษาไทย และเพื่อเปรียบเทียบการใช้กลวิธีในการอ่านตีความบทร้อยกรอง

ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 478 คน ผู้วิจัยสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านตีความบทร้อยกรองภาษาไทยชั้น 1 ฉบับ ซึ่งมีค่าความเที่ยง 0.83 นำมาทดสอบกลุ่มตัวอย่างประชากร แล้วแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มที่มีความสามารถสูงปานกลาง และต่ำ โดยการจัดตำแหน่งแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์ ได้นักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถสูง 148 คน กลุ่มปานกลาง 185 คน และกลุ่มต่ำ 145 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามการใช้กลวิธีการอ่านตีความบทร้อยกรองภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีค่าความเที่ยง 0.78 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามมาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการอ่านตีความบทร้อยกรองของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม ด้วยวิธีการทดสอบค่าเอฟ (*F-test*) ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้กลวิธีในการอ่านตีความในระดับน้อย เมื่อพิจารณาจากวิธีแต่ละด้านพบว่า ใช้กลวิธีด้านการใช้เทคนิคต่าง ๆ ช่วยในการอ่าน อยู่ในระดับมาก แต่ใช้กลวิธีด้านการทำให้เกิดกระจ่างชัดและเข้าใจง่ายในการอ่าน ด้านการค้นหาความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง และด้านการตรวจสอบความเข้าใจ อยู่ในระดับน้อย 2) การใช้กลวิธีด้านการใช้เทคนิคต่าง ๆ ช่วยในการอ่าน ระหว่างกลุ่มที่มีความสามารถสูงและต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่การใช้กลวิธีด้านการทำให้เกิดความกระจ่างชัดและเข้าใจง่ายในการอ่าน ด้านการค้นหาความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง และด้านการตรวจสอบความเข้าใจของทั้ง 3 กลุ่ม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

กมลเนตร คำไสย์ (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนรู้การอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกระบวนการกลุ่มที่ใช้แผนผังความรู้ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 25 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 43.50 และหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 80.70 ซึ่งการพัฒนาการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทยด้วยกระบวนการกลุ่มโดยใช้แผนผังความคิด ช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการทำงานกลุ่ม รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและจัดระบบความคิดด้วยตนเองได้ ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทยดีขึ้น

เสวียง ผละพล (2549, หน้า 98 - 101) ได้วิจัยการศึกษาผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่เน้นการพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาผลการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/4 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนสนามบิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 57 ผลการวิจัยพบว่า ในวงจรที่ 1 วงจรที่ 2 และวงจรที่ 3 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวม คือ ร้อยละ 73.421 ร้อยละ 75.870 และร้อยละ 77.010 สูงเพิ่มขึ้นตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์

ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 70 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน เพิ่มขึ้น

จิตรารณณ์ คิ้วงชุมพล (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย และทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการอ่านแบบปฏิบัติการ 2) เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการอ่านแบบปฏิบัติการ 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการอ่านแบบปฏิบัติการกับวิธีการสอนปกติ 4) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการอ่านแบบปฏิบัติการกับวิธีการสอนปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 กลุ่ม ที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กำหนดให้กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 26 คน โดยได้รับการสอนด้วยกระบวนการอ่านแบบปฏิบัติการ และอีกกลุ่มหนึ่ง จำนวน 30 คน ได้รับการสอนโดยวิธีปกติ ผู้วิจัยดำเนินการสอนทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยตนเอง ใช้เวลาสอนกลุ่มละ 2 คาบ ต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และแบบสอบถามทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทย แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่ามัชฌิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และทดสอบค่าที (t -test) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจคิดเป็นร้อยละ 89.15 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการมีทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับดี โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยเท่ากับ 3.96 3) นักเรียนได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบปฏิบัติการมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) นักเรียนได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบปฏิบัติการมีทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติ

อุษณีย์ จำกัน (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทย โดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อกสำหรับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 25 คน ผู้วิจัยทำการทดลองโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก ได้แก่ ขั้นเลือก อ่านเอง ขั้นแนะให้อ่าน ขั้นเรียนรู้คำ และขั้นการเขียน เป็นเวลา 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (*t-test*) ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 2) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน คือ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองร้อยละ 14 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน คือ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองร้อยละ 15 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 6) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน คือ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองร้อยละ 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

การ์เซีย (Garcia, 2007, p. 3459 - A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเขียนสะกดคำจากรูปแบบการสอนสะกดคำ 2 แบบ คือ การสอนสะกดคำแบบให้นักเรียนฝึกเองกับการสอนสะกดคำตามหนังสือโดยครู แต่ละกลุ่มจะสอนอ่านโดยใช้โปรแกรมการสอนอ่านเหมือนกัน และสอนการเขียนทุกวันตามเวลาที่กำหนดให้ การทดสอบใช้สอบก่อนเรียนและหลังเรียนผลการศึกษพบว่า การสอนสะกดคำ แบบให้นักเรียนฝึกเองมีผลดีกว่าการสอนสะกดคำตามตำราในด้านการอ่าน คำศัพท์ นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันในเรื่องจำนวนคำศัพท์ที่ใช้ในระดับที่สูงกว่าระดับประถมหนึ่ง ความยาวของประโยคและจำนวนหน่วยคำ นอกจากนี้นักเรียนสะกดคำโดยนักเรียนคิดเอง มีการอ่านบททวนการเขียนวิเคราะห์คำที่ใช้ ตลอดจนมีการช่วยเหลือหรือซักถามเพื่อนและมีการสะกดคำบ่อยครั้งมากกว่านักเรียนอีกกลุ่มหนึ่งและนักเรียนที่เรียนสะกดคำจากตำราใช้พจนานุกรมบ่อยครั้ง มากกว่านักเรียนอีกกลุ่ม

บราฮัม (Braham, 2009, Abstract) ได้ทำการศึกษาอัตราเร็วในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1,000 คน ซึ่งมีความสามารถในการอ่านระดับต่างกัน ผู้วิจัยใช้แบบฝึกหัดพัฒนาอัตราเร็วในการอ่าน ทำการฝึกเป็นระยะเวลา 6 เดือน ต่อจากนั้นจึงทำการทดสอบหลังเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนมีอัตราเร็วขึ้นในการอ่าน คิดเป็นจำนวนที่เพิ่มขึ้นต่อ 1 นาทีเมื่อจำนวนครั้ง ฝึกมากขึ้นจำนวนคำก็เพิ่มขึ้น

บราวน์ (Brown, 2009, p. 2000 - A) ได้ศึกษาผลการสอนยุทธวิธีในการอ่านแบบหลายองค์ประกอบที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและการรายงานยุทธวิธีในการอ่าน โดยทำการศึกษากับนักศึกษาชาวมาเลเซียจำนวน 45 คน ซึ่งแบ่งกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม โดยกลุ่มทดลองกลุ่มแรกได้รับการสอนอ่านด้วยวิธี SQ3R พร้อมทั้งเสริมยุทธวิธีในการอ่าน กลุ่มทดลองที่สองได้รับการสอนอ่านด้วยวิธี SQ3R เช่นกันแต่ไม่เสริมยุทธวิธีใด ๆ ในการอ่าน ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีปกติ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการทดสอบภายหลังการทดลองด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและการรายงานยุทธวิธีในการอ่านผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มมีความเข้าใจในการอ่านและสามารถรายงานการใช้ยุทธวิธีในการอ่านได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม

เซกตัน (Sexton, 2005, p. 125) ได้ศึกษาเพื่อสำรวจผลของการอ่านที่ตอบสนองต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือในการอ่านของนักเรียนเกรด 7 ในกรณีศึกษาครั้งนี้มีนักเรียนระดับ 7 ทั้งหมด 5 คน ที่สมัครเข้ามา โดยนักเรียนทั้ง 5 คน ถูกจัดให้อยู่กลุ่มเดียวกัน และถูกสังเกตขณะที่พวกเขาทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การอภิปรายกลุ่ม ทำกิจกรรมกลุ่ม การสร้างแผนภูมิกราฟิก การพิจารณาแบบทดสอบ และการทำแบบทดสอบ การสังเกตได้มาจากการบันทึกรายละเอียดและการเขียนอนุทินของครู การบันทึกการอภิปรายของนักเรียน และคุณภาพของการสร้างแผนภูมิกราฟิก และชิ้นงานของนักเรียนที่ได้แบบทดสอบทั้ง 2 นั้น ใช้ทดสอบเมื่อสอนจบในแต่ละหน่วย แบบทดสอบฉบับแรกใช้เป็นแบบทดสอบของหน่วยการเรียนรู้เมื่อเรียนจบแต่ละหน่วย และอีกฉบับเป็นแบบฝึกทักษะในแต่ละหน่วย การศึกษาครั้งนี้ใช้เวลา 6 สัปดาห์ ก็นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อประเมินความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้า พบว่าการตอบสนองด้านการอ่าน และเปรียบเทียบความก้าวหน้าการตอบสนองด้านการอ่านของนักเรียนแต่ละคนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

แรนดัล (Randall, 2008, p. 4301-A) ได้วิจัยเปรียบเทียบกันระหว่างการสอนแบบควบคุมกับการสอนแบบการฝึกฝน การวิจัยนี้เพื่อแยกแยะผลกระทบต่อการเรียนรู้การสอนฝึกการอ่านในโรงเรียนในเมืองจำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์สอนในห้องเรียนโดยตรงของเกรด 2 และเกรด 4 การเขียนบันทึกเพื่อทำความเข้าใจให้ดีกว่าการใช้กลยุทธ์และเทคนิคในการสอนอย่างไร จุดประสงค์ของการวิจัยเลือกโรงเรียน 2 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนมีจำนวนประชากรเท่ากัน จากการทดลองแสดงให้เห็นว่าเทคนิค

และกลยุทธ์ที่หลากหลายมีผลกระทบต่อคะแนนการสอบอ่าน ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป คือการจัดการเรียนการสอนอ่านควรใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย

จากเอกสารงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า การพัฒนา กิจกรรมการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในรูปแบบต่าง ๆ สามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้นักเรียนเกิดทักษะในการเรียน ภาษาไทย มีทักษะในการอ่าน และมีความเข้าใจในการอ่านบทร้อยกรองได้ดียิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University